O'ZBEKISTON ... MATBUOT PALATASI

Куч — адолатда

Газета 1995 йил 22 февралдан чиқа бошлаган

2005 йил 4 февраль

№ 4 (500)

Адолат

ЎЗБЕКИСТОН «АДОЛАТ» СОЦИАЛ-ДЕМОКРАТИК ПАРТИЯСИНИНГ ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ВА ҲУҚУҚИЙ ГАЗЕТАСИ

ГАЗЕТА ҲАФТАНИНГ ЖУМА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ.

Сотувда эркин нархда

ОЛИМПИЯ ЮРТИДА ЎЗБЕК КУРАШИ

Грециянинг Салоники шаҳридаги «Амедио» спорт мажмуасида ўзбек кураши бўйича Ислом Каримов халқаро турнири бўлиб ўтди.

Мусобақа аввалида ҳакамлар учун кураш қоидалари бўйича кўргазмали семинар ташкил этилди. Турнирнинг тантанали очилиш маросимида Салоники шаҳри расмий вакиллари, Ўзбекистоннинг Грециядаги Бош консули Одил Саидкаримов, Греция кураш федерацияси президенти Мераб Ильядислар сўзга чиқиб, юртбошимиз Ислом Каримов раҳнамолигида ўзбек кураши нафақат миллатимизнинг, балки етмишдан ортиқ мамлакатнинг севимли спорт турига айланганини таъкидладилар.

Мукофот жамғармаси 10 минг АҚШ долларига тенг бўлган мазкур халқаро турнирда дунёнинг 20 дан ортиқ мамлакати полвонлари мутлақ вазн тоифасида ғолиблик учун баҳс юритдилар. Мусобақа финалида кураш бўйича нуфузли турнирлар ғолиби, дзюдо бўйича Олимпия чемпиони грециялик Илья Ильядис ҳамюртимиз Абдулла Тангриевни мағлуб этиб, биринчи ўринни қўлга киритди. Учинчи ўрин арманистонлик Арен Симонян ва грециялик Ильядис Леонидисга насиб этди.

Муҳташам спорт кошонасини тўлдириб ўтирган уч минг нафардан зиёд томошабин ва ташкилотчилар илк бор ўтказилган ушбу мусобақа анъанавий бўлиб қолишига умид билдирдилар.

Анвар САМАДОВ

ЭНГ ЯХШИ ПОСБОН, ЭНГ ЯХШИ САРДОР

"Бунёдкор" ёшлар телеклубида "Маҳалла посбони" жамоат тузилмаларининг сардорлари ўртасида кўрик-танловининг якунловчи шаҳар босқичи ғолибларини рағбатлантиришга бағишланган тадбир бўлиб ўтди. Унда танлов иштирокчилари, маҳалла фаоллари, танлов ташкилотчилари ҳамда ОАВ вакиллари иштирок этдилар.

"Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати Тошкент шаҳар кенгаши, Тошкент шаҳар Ички ишлар Бош бошқармаси, Оқсоқоллар Кенгаши ҳамда "Маҳалла" хайрия жамғармаси ташаббуси билан ўтказилган мазкур кўрик-танловда барча маҳаллалардаги "Маҳалла посбони" жамоат тузилмалари иштирок этди. Кўрик-танловнинг туман босқичи 2004 йил октябрь – ноябрь ойлари давомида ўтказилиб, сўнгги босқичда "Энг яхши маҳалла посбони", "жамоат тузилмаси" ҳамда "Маҳалла посбони" жамоат тузилмасининг энг яхши сардори" йўналишлари бўйича ғолиблар аниқланди.

Юртимиз осойишталигини ва фуқаролар хавфсизлигини таъминлашда "Маҳалла посбони" жамоат тузилмасининг ўрни катта. Бу ишда жамоат тузилмалари таркибидаги сардор ва посбонларнинг фаоллигини янада ошириш жуда муҳим.

Айни кунда уларнинг вазифаси маҳалла тинчлигини таъминлаш, маҳалладаги жиноятчилик, гиёҳвандлик ва диний экстримизм ҳолатларини аниқлаш ҳамда улардан маҳалла аҳлини огоҳ этиш, вояга етмаган, тарбияси оғир ёшлар тарбиясига кўмаклашиш ишларида жонбозлик кўрсатишдан иборат.

— Кўрик-танловдан кўзланган мақсад "Маҳалла посбони" жамоат тузилмаларида фаолият кўрсатаётганлар ишини янада мувофиқлаштириш бўлди, — деди тадбирни очар экан "Камолот" ЁИҲ Тошкент шаҳар кенгаши қошидаги "Ёшларни ҳуқуқий савиясини ошириш" мажмуаси раҳбари Муҳиддин Турсунбоев. – Айнан маҳалла сардор ва посбонлари фуқаролар билан бевосита алоқада бўлиб, уларнинг маҳалладаги таянчи ҳисобланади. Қолаверса, уларнинг Ички ишлар Бош бошқармаси билан ҳамкорликда жиноятнинг олдини олиш борасида профилактика нозирларига яқиндан ёрдам беришдаги аҳамияти ниҳоятда катта.

Кўрик-танловда ғолибларни аниқлашда иштирокчиларнинг ўз ишини пухта билиши ҳамда ташкилотчилик маҳорати бош мезон бўлиб хизмат қиляпти.

"Маҳалла посбони" жамоат тузилмалари ўртасида бўлиб ўтган кўрик-танловнинг "Энг яхши маҳалла посбони" жамоат тузилмаси йўналиши бўйича биринчи ўринни Акмал Икромов тумани Ойдин Собирова маҳалласи, иккинчи ўринни Собир Раҳимов тумани Беруний маҳалласи, учинчи ўринни Бектемир туманидаги Олим Ашуров ҳамда Яккасарой туманидаги Дамариқ маҳалласи эгаллади.

Маҳалла посбони жамоат тузилмасининг "Энг яхши сардори" йўналиши бўйича эса биринчи ўрин Ҳамза тумани Икром Акмалов маҳалласи сардори Отабек Оловуддиновга насиб этди. Иккинчи ўринга Шайхонтоҳур тумани Тинчлик маҳалласи сардори Улуғбек Маликов сазовор бўлди. Учинчи ўрин Сергели туманидаги Шукур Бурхонов номли ҳамда Чилонзор тумани Меҳржон маҳалласи сардорлари ўртасида тақсимланди. Танлов ғолиблари ташкилотчиларнинг совғалари билан тақдирланди.

Бу кўрик-танлов бизни янада янги режаларни тузишга илҳомлантирди, — деди танлов ғолибларидан бири Олим Ашуров маҳалласи сардори Ҳабибулла Комилов. — Танловда ғолиб бўлиш учун астойдил ҳаракат қилдик. Танлов жараёнида бошқа маҳаллалардан ҳамкасбларимиз тажрибасини ўрганиб, улар билан фикр алмашишга имкон туғилди. Насиб этса, кейинги танловларда бунданда фаол бўлиб етакчи ўринларни эгаллашга ҳаракат қиламиз.

Наргиза УМАРОВА

Ўзбекистон "Адолат" СДПнинг 10 йиллигига

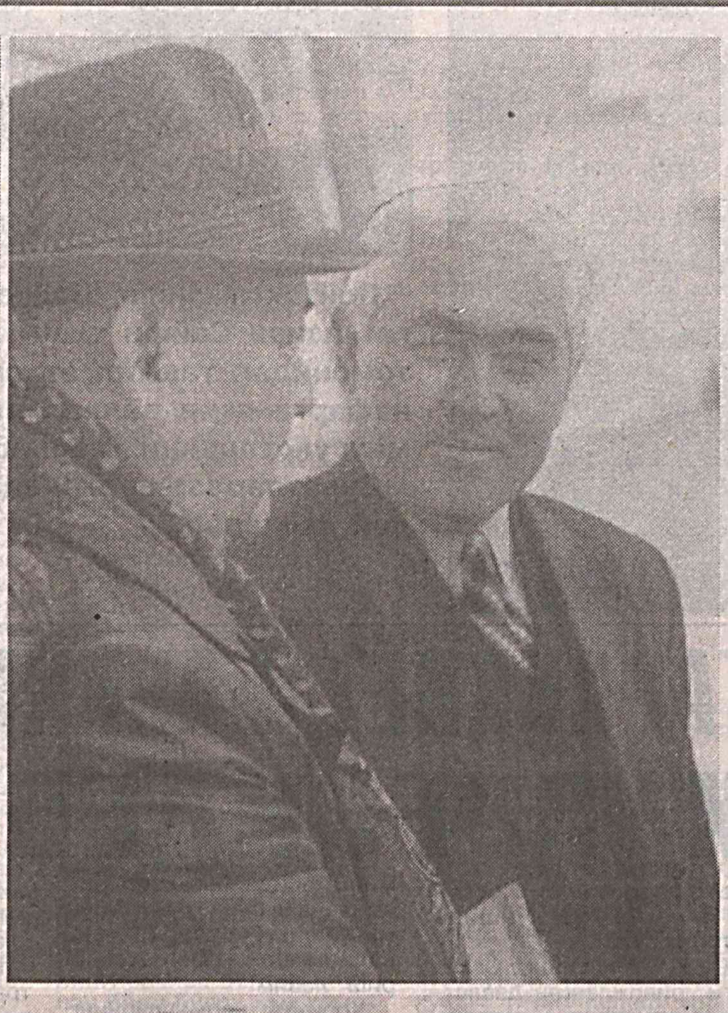

Мамлакатимиз мустақиллигини мустаҳкамлаш, ислоҳотларнинг жадаллашувига, ҳуқуқий демократик, адолатли фуқаролик жамияти барпо этиш ва пировардида, Ўзбекистонни жаҳонни ривожланган мамлакатлари сафида муносиб ҳисса қўшишни ўзининг бош мақсадига айлантирган Ўзбекистон "Адолат" социал-демократик партиясининг ташкил топганига шу йилнинг 18 февралида 10 йил тўлади. Бу давр ичида партия ҳаётидаги муҳим воқеалар, Ўзбекистоннинг сиёсий майдонида ўзига хос ўрнига эга бўлди. Партия ҳаётидаги бу муҳим воқеани ўзига хос тарзда нишонлашга жойларда катта тайёргарлик ишлари олиб борилмоқда.

Суратларда: Самарқанд вилоят партия Кенгашининг биринчи котиби Жуманиёз Алибеков фаоллар даврасида айём тайёргарлиги кўрмоқда; Нарпай туман партия Кенгаши саркотиби Нормамат Тошматов (ўнгда) "Адолат" партиясининг 10 йиллигини муносиб кутиб олаётган мингаб партиядошларининг бири; Чирчиқ шаҳар партия Кенгашининг биринчи котиби Жўра Норматов партия аъзолари билан Кенгашнинг ўтган йиллар давомида эришган ютуқларини таҳлил этишмоқда.

ХЎЖАЛИК СУДИ: ЯКУН ВА РЕЖАЛАР

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди Раёсатининг кенгайтирилган йиғилиши бўлиб ўтди. Унда Президент Ислом Каримовнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ва Сенатининг қўшма мажлисидаги маърузасидан келиб чиқадиган вазифалар ва хўжалик судларининг 2004 йилдаги фаолияти якунларига оид масалалар муҳокама этилди.

Олий хўжалик суди раиси А.Ишметов давлатимиз раҳбари Ислом Каримовнинг ташаббуси билан амалга оширилаётган суд-ҳуқуқ тизимини ислоҳ қилиш ва янада либераллаштириш бўйича эришилган ва самарасини бераётганини алоҳида таъкидлади. Судларнинг ҳуқуқий мустақиллиги ва эркинлигини таъминлаш борасида изчил чора-тадбирлар кўрилаётир. Судлар янгилик сифатида фақат фуқаролар, балки хўжалик юритувчи субъектлар, айниқса, тадбиркорлар манфаатларининг ҳақиқий ҳимоячисига айланди. Тадбиркорларнинг ўз манфаатлари ҳимояси юзасидан хўжалик судларига мурожаатлари сони йилдан-йилга кўпаяётгани, жумладан, 2003 йил 55 минг, 2004 йилда эса 60 мингдан ортиқ низоли ишлар кўрилиб, бунинг далилидир. Хўжалик судлари томонидан фермерлар, кичик бизнес субъектлари ва хусусий тадбиркорлар фойдасига 25,3 миллиард сўм ундириш ҳақида қарорлар чиқарилди. Назорат органларининг 346 ҳужжати ҳақиқий эмас, деб топилди. Фермерлар иштирокидаги низолар асосан сайёр суд мажлисларида кўриб чиқилаётгани эса иш самарадорлигини янада оширди.

Ўзбекистон Республикасининг "Банкротлик тўғрисида"ги қонунини қўллаш алоҳида эътибор қаратилаяпти. Суд санацияси, ташқи бошқарув, кузатув, келишув битими каби таомилларни қўллаш натижасида қарзларини қоплаган 153 корхона ўз тўлов қобилиятини тиклаб олди. 1742 иқтисодий ночор корхона эса банкрот, деб эълон қилинди.

Йиғилишда мамлакатимиз раҳбарининг Олий Мажлис палаталарининг қўшма мажлисидаги маърузасида белгиланган устувор вазифаларнинг ижросини таъминлаш борасидаги масалалар муҳокама этилди. Жумладан, тадбиркорларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилишни тўла таъминлаш, суд ходимларининг масъулиятини янада кучайтириш чора-тадбирлари белгиланди.

Н.АБДУРАИМОВА,
ЎзА мухбири

БИР ЗУМДА ИСРОИЛГА САЁҲАТ

Бухорода Исроилнинг мамлакатимиздаги элчихонаси томонидан ташкил этилган "Имконият" деб номланган кўргазма очилди.

— Кўргазмада намойиш этилаётган фото ишлар Исроил ҳаётининг турли жабҳаларини тўлиқ акс эттириб беради, — деди Исроилнинг Ўзбекистондаги Фавқулодда ва мухтор элчиси Эммануэль Ами Мель.

Кўргазмага ташриф буюрувчилар Исроилнинг таълим, маданий мероси, муқаддас жойлари, ахборот технологиялари, саноати, қишлоқ хўжалиги, сайёҳлик турлари ва кундалик ҳаёти билан яқиндан танишиш имкониятига эга бўлдилар.

Элчихона вакилларининг берган маълумотларига кўра, мазкур фотокўргазма Самарқанд ва Тошкент шаҳарларида ҳам намойиш этилиши режалаштирилмоқда.

А.КУДРАТОВ

ҚАМЧИҚ ДОВОНИДАГИ ВАЗИЯТГА ДОИР

Ўзбекистон Республикаси Фавқулодда вазиятлар вазирлиги томонидан олинган маълумотга кўра, 2005 йил 1 февраль куни соат 10.00 да қор кўчкиси хавфи борлиги ҳақида огоҳлантириш берилган. Соат 12.00 дан бошлаб Тошкент-Ўш автойўлининг 151- ва 176-километрлари оралиғида қор кўчкиси эҳтимоли юзасидан вазиятни кузатиш учун "Қамчиқ" гуруҳи ишга туширилди. Шу сабабли Наманган–Тошкент ва Тошкент–Наманган йўналишларида ҳаракат вақтинча тўхтатилди. Ушбу йўлнинг айрим участкаларида транспорт воситалари ва фуқаролар "Қамчиқ" кордонида тўхтатилди. "Автойўл" давлат акциядорлик компаниясининг махсус техникалари, Давлат йўл ҳаракати хавфсизлиги бошқармаси, Ички ишлар ходимлари ва Фавқулодда вазиятлар вазирлигининг тезкор гуруҳлари вазиятни назорат қилмоқда. Тошкент-Ўш автойўлнинг айрим қисмларида соат 14.00 дан 14.20 гача қор кўчкиси рўй берди.

2 февраль куни соат 07.30 ва 07.45 да вазиятни ўрганиш мақсадида йўлнинг баъзи участкаларида портлатиш ишлари олиб борилди ва қор кўчкилари рўй берди. Натижада йўлнинг айрим участкалари ёпилди.

Кор кўчиши оқибатида "Автойўл" давлат акциядорлик компанияси махсус бўлинмасининг ишчилари ва техникалари жабрланмади. Айни пайтда йўлларни тозалаш ишлари олиб борилмоқда.

Кор кўчиши хавфи бор худудларни ўрганиш вақтида тўсиб қолган УАЗ-469 русумли автомашина ва ундаги 4 киши ҳаракатланган. Эвакуация ишлари олиб борилиб, улар йўлдан қутқарилди.

Қор кўчкисини бартараф этиш ишларига 415 киши ва 99 махсус техника жалб этилди. Ҳозирда ҳам вазият назоратда. Ҳаво ҳарорати паст. Ҳалок бўлганлар ва жабрланганлар йўқ.

/ЎзА/

ХАЛҚ ТАЪЛИМИ: УМУММИЛЛИЙ ДАСТУР АМАЛДА

Халқ таълими вазирлигида мактаб таълимини ривожлантириш Давлат умуммиллий дастури доирасида амалга оширилган ишлар мазмун-моҳиятини оммавий ахборот воситалари ходимларига етказиш юзасидан матбуот анжумани ўтказилди. Анжуманга республикада нашр этилаётган марказий нашрлар бош муҳаррирлари ва ижтимоий ҳаёт ҳамда таълим соҳаларини ёритадиган журналистлар таклиф этилди. Анжуманда сўзга чиққан Республика Халқ таълими вазири Туробжон Жўраев йиғилганларга қуйидагиларни сўзлаб берди.

2004 йилда қабул қилинган 2004-2009 йилларда мактаб таълимини ривожлантириш Давлат умуммиллий дастури тўғрисидаги Президент фармойиши, Фармони ва унинг ижросини таъминлашга оид Вазирлар Маҳкамасининг Қарорлари мавжуд муаммоларни ҳал этиш, республика мактабларидаги айниқса, қишлоқлардаги таълим муассасаларини замонавий талаблар асосида барпо этиш, уларда барча зарурий шарт-шароитларни яратишни ўз олдига мақсад қилиб қўйган.

Асосан бешта йўналишдан иборат бу Давлат умуммиллий дастури мактабларнинг биноларини реконструкция қилиш (зарурият бўлганда ўрнига янгисини қуриш), капитал, жорий таъмирлаш, уларнинг моддий-техник базасини ривожлантириш, мактабларни ўқув-лаборатория ускуналари, компьютер техникаси, дарсликлар ва ўқув-услубий материаллар билан таъминлаш, таълим тизимида қўлланилаётган ўқув стандартлари ва ўқув дастурларини такомиллаштириш, умумий таълим мактаблари, биринчи навбатда қишлоқ жойлардаги мактабларни малакали педагог кадрлар билан таъминлаш, мактабларда спортни ривожлантириш ва уларнинг спорт базасини мустаҳкамлаш каби таълим сифатини кафолатлайдиган энг муҳим омилларни ўзида мужассам этган.

Давлат умуммиллий дастурига биноан беш йил давомида республикадаги мавжуд 9727 та мактабнинг умумий ҳолатига кўра уларнинг 2069 таси жорий, 3769 таси капитал, 2.313 таси капитал реконструкция қилиниши, 325 таси янгидан бунёд этилиши режалаштирилган. Дастур ижросига киришилгандан сўнг ўтган олти ой мобайнида, яъни 2004 йилнинг ўзида авария ҳолатидаги мактаблар ўрнига янгидан қурилиши режалаштирилган 6850 ўринли 26 та мактаб қурилиб фойдаланишга топширилди. Капитал реконструкция қилиниши мўлжалланган 8 та мактабнинг 6 тасида капитал таъмирланиши лозим бўлган 430 та, жорий таъмирланадиган 174 та мактабларнинг барчасида режалаштирилган ишлар бажарилди.

Дастурда кўзда тутилган яна бир муҳим ишлардан бири — ўқувчиларни дарсликлар билан таъминлашдир. Бу муаммо мамлакатимизда дарсликларнинг пуллик шаклига ўтиш билан боғлиқ ҳолда юзага келганди. Халқ таълими вазирлиги мавжуд вазиятдан келиб чиққан ҳолда ўқувчиларнинг дарсликдар билан таъминлашнинг барча учун қулай ҳамда кам ҳаражатли йўлларини топишга ҳаракат қилди. Натижада Осиё Тараққиёт Банки билан ҳамкорликда дарсликлар билан таъминлашнинг ижара тизими йўлга қўйилди. Ушбу тизим бўйича 2001 йилда таълим ўзбек тилида олиб бориладиган 575 та мактабнинг 2-8-синфлари ўқувчиларига 39 номдаги дарсликлар ижарага берилган бўлса, 2003 йилда бу кўрсаткич таълим ўзбек, қорақалпоқ ва рус тилларида олиб бориладиган 9692 та мактабнинг 4-5-синфлари учун ҳам дарсликларнинг ижарага берилиши ҳисобига анча ортди. Жорий ўқув йилидан бошлаб эса таълим ўзбек, рус, қорақалпоқ тилларида олиб бориладиган мактабларнинг 2-,3-синфлари ҳамда таълим тожик, қозоқ, қирғиз, туркман тилларида олиб бориладиган мактабларнинг 2-, 3-, 4-синфлари учун ўқув предметлари бўйича дарсликларнинг ижара усулида берилиши эвазига бу жараён янада кенгайди.

Мактабларни, айниқса қишлоқ жойлардаги мактабларни малакали педагог кадрлар билан таъминлаш мақсадида аввало халқ таълими тизимидаги педагог ходимларни қайта тайёрлаш, малакасини ошириш институтлари фаолиятини самарарли ташкил этиш чора-тадбирлари кўрилди. Бу ишни кенгроқ миқёсда ташкил этиш мақсадида Осиё Тараққиёт Банки билан ҳамкорликда "Таълим секторини ривожлантириш дастури" лойиҳаси амалга оширилмоқда. Унга кўра 2005-2009 йиллар давомида 200 мингдан зиёд ўқитувчилар қайта тайёрловдан ўтади ва малакасини оширади. Марказий малака ошириш институти ҳамда Қорақалпоғистон Республикаси, вилоят ПХТМОИларидан худудий мувофиқлаштирувчи марказлари ташкил этилади. Шунингдек, ўқитувчиларнинг жойларда малака оширишларини йўлга қўйиш мақсадида вилоятларидаги 70 та мактаб қошида Таълим ресурс марказлари ташкил этилади.

Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 2 июлдаги 310-сонли қарори билан шу йил 1 сентябрдан бошлаб бошланғич синфларда дарс берувчи ўқитувчиларнинг ойлик иш ҳақига 5 фоизлик қўшимчалари 20 фоизга тенг бўлди, дафтар текширганлик учун қўшимча ҳақ энг кам иш ҳиқининг 50 фоизи, синф раҳбарлиги учун қўшимча энг кам иш ҳақининг 100 фоизи миқдорида тўлов белгиланган. Вазирлар Маҳкамасининг 2004 йил 15 июлдаги 335-сонли қарорига биноан шу йил 1 сентябрдан ўқитувчиларни касб-маҳорати ва иш натижаларига қараб тариф ставкаларини 25 фоизгача, тарбиявий ва синфдан ташқари иш олиб борганлиги учун тариф ставкаларининг 15 фоизигача қўшимчалар кўзда тутилган.

Мамлакатимизда болалар спортини аниқ мақсад йўлида ва барқарор ривожлантириш Давлат сиёсати даражасига кўтарилган. Бундай улкан ишларни амалга оширишда таъбир жоиз бўлса, аниқ механизмлар ишлаб чиқилган. Мактаб ўқувчилари ўртасида "Умид ниҳоллари", Ўрта махсус касб-ҳунар таълими муассалари ўртасида "Баркамол авлод", талаба ёшлар ўртасида эса, "Универсиада" мусобақаларининг ўтказилиши механизмнинг асосий таркибини ташкил қилади. 2002 йил 24 октябрда Президентимиз Фармонига асосан ташкил этилган Ўзбекистон болалар спортини ривожлантириш жамғармасининг амалга ошираётган ишлари ҳам бу борада салмоқлидир. Жамғарма Президентимизнинг "Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси фаолиятини такомиллаштириш чора тадбирлари тўғрисида"ги Фармони билан Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги тасарруфига ўтказилди. Чунки, жисмоний ва маънавий соғлом ёш авлодни тарбиялаш учун шарт-шароитлар яратиш, болаларни спорт билан мунтазам шуғулланишга жалб этиш, шунингдек, спорт иншоотларидан самарали фойдаланишни таъминлаш, болалар спортини ривожлантириш ва айниқса, қишлоқ жойлардаги ёшларни жисмоний тарбия ва спорт билан фаол шуғулланишга оммавий жалб этиш ўрта таълим тизимини такомиллаштиришнинг муҳим вазифаси ҳисобланади.

Бу вазифа 2004-2009 йилларда мактаб таълимини ривожлантириш Давлат умуммиллий дастурининг бажарилишидаги муҳим йўналишларидан бири ҳисобланади. Республика қишлоқ ҳудудларидаги 7694 та умумий ўрта таълим мактабларида спорт майдончаларига бўлган эҳтиёж 46164 тани ташкил этгани ҳолда бугунги кунда 26640 та спорт майдончаларида машғулотлар олиб борилмоқда. Етишмаётган 19524 та спорт майдончаларини Халқ таълими вазирлиги Ўзбекистон Болалар спортини ривожлантириш жамғармаси, маҳаллий ҳокимликлар, оталиқ ва ҳомий ташкилотлар томонидан барпо этилиши режалаштирилган. Мазкур қарорга кўра жойларда янги қуриладиган мактабларда 325 та, капитал реконструкция қилинадиган 2313 та мактабнинг 1106 тасида спорт заллари қурилиши режалаштирилди. Улардан 593 таси 9x18 ўлчамдаги, 813 таси 12x24 ўлчамдаги, 25 таси эса 18x30 ўлчамдаги спорт залларидир. Дастурга киритилган мактабларнинг мавжуд спорт заллари шу меъёрлар асосида жиҳозланиши режалаштирилмоқда. 2009 йилга бориб мактаблардаги мавжуд 6405 та спорт залларининг барчаси зарурий анжомлар билан жиҳозланади.

Анжуман сўнгида Туробжон Жўраев йиғилганларнинг саволларига жавоб қайтарди.

Феруза РИХСИЕВА,
Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университети халқаро журналистика факультети талабаси

ИНҚИРОЗДАН ЮКСАЛИШГА

1995 йилда ташкил топган Сурхондарё вилоят "Автотеххизмат" акциядорлик жамияти бундан бир неча йиллар аввал инқирозни бошидан кечирди. Тизимдаги кўпгина ишлар издан чиқди. Акциядорлик жамиятига ғайратли ва ишбилармон Баҳром Шарипов раис этиб сайлангач, барча ишлар тубдан ўзгаришда. Агар кейинги уч йилдаги рақамларни, яъни қилинган ишларни таҳлил қилиб кўрадиган бўлсак ҳам корхонанинг қанчалик дадил одимлар ташлаётганини аниқ-ойдин биламиз.

— Корхонамиз мижозларга нақд пул тўлови ва автокредит линиялари орқали автомобиллар савдосини амалга ошириб келмоқда, — деди вилоят "Автотеххизмат" акциядорлик жамияти бошқаруви раиси, Халқ депутатлари вилоят кенгаши депутати Баҳром Шарипов. — Бизнинг корхона ЎзДЭУ-авто қўшма корхонасининг Сурхондарёдаги асосий дилери бўлганлиги боис ҳам автомобиллар мижозларга ҳукуматимиз томонидан белгилаб берилган нархларда тўғридан-тўғри, яъни субдилер (воситачи)ларсиз сотилади. Бу эса ҳар жиҳатдан қулайдир.

Автомобиллар савдоси Термиз шаҳридаги автосалон орқали амалга оширилади. Тизимнинг Термиз шаҳрида, Ангор ва Узун туманларида биттадан техник хизмат кўрсатиш устахоналари ишлаб турибди. Акциядорлик жамияти бошқармаси ва унинг жойлардаги автобилларга техник хизмат кўрсатиш устахоналарида юз нафардан ортиқ малакали мутахассислар меҳнат қилаётир.

Ишнинг кўлами кенгайгани ва корхонадаги иқтисодий юксалиш ортиб боргани сари мутахассис-ходимларининг моддий манфатдорликлари ҳам сезиларли даражада ошиб бормоқда. Яна бир гап, жамоада ходимлар учун қулай иш шароити ва маънавий муҳит ҳам қарор топган.

Ўтган йили Термиз шаҳридаги 1-техник хизмат кўрсатиш устахонаси қайтадан таъмирланди ва йигирмадан ортиқ иш ўринлари вужудга келди. Корхона раҳбарининг айтишича, 2005 йилда Денов туманида янги мини автосалон ва автомабилларга техник хизмат кўрсатиш нуқталари қуриш режалаштириб қўйилди.

Бугун ишини пухта йўлга қўйган ва эртанинг катта режалари билан иш олиб бораётган акциядорлик жамияти аҳолининг автоуловлар харид қилишдаги мушкулларини осон этаётир.

Маҳмуд АБУЛФАИЗ

Ислоҳот ва самара

Пойтахтимзнинг Шайхонтохур туманидаги «Азиза Сайфи қизи» ҳусусий фирмаси томонидан ташкил этилган корхонода 70 нафарга яқин аёллар ишлаб ўндан зиёд маҳсулотларини таёрлаб беришмоқда.

Суратларда: корхонадаги иш жараёнидан лавҳалар.

Козим ЎЛМАСОВ олган суратлар

ОСИЁ ТАРАҚҚИЁТ БАНКИНИНГ ЯНГИ ПРЕЗИДЕНТИ

Харухико Курода Осиё Тараққиёт банкининг янги президенти этиб сайланди. У ташкилотни янги кучлар билан дунёдаги энг долзарб муаммоларга қарши курашишга чорлади. Бу ҳақда Осиё Тараққиёт банкининг Тошкентдаги ваколатхонаси "Туркистон-пресс"га қуйидагиларни маълум қилди.

- Осиё-Тинч океани минтақасида иқтисодий барқарорликни таъминлаш ва яқин йилларда қашшоқлик даражасини камайтириш учун қулай шароитга эга, - деди Х. Курода ўз сўзида. - Чунки мазкур минтақадаги аҳолининг бу борадаги имконияти катта. Осиё-тинч океани минтақасининг ўсиб бораётгани ва тез ўзгараётганини инобатга олиб, Осиё Тараққиёт банки худди "уй шифокори" сингари тез ва ўз вақтида мазкур минтақанинг талаб ва истакларини қондириши керак.

Осиё Тараққиёт банкининг янги президенти Х. Курода ўта қийин вазиятда, яъни минтақадаги айрим давлатлар яқинда содир бўлган табиий офат — цунамига қарши курашаётган вақтда лавозимга сайланганлигини таъкидлади. У мазкур офатдан азият чекаётган ривожланаётган давлатларга иложи борича ёрдам кўрсатишини эътироф этди.

Сўнгги йилларда Осиёдаги ривожланган давлатларда қашшоқлик даражаси 34 фоиздан 22 фоизга пасайган бўлса-да, янги президент барча минтақалардаги энг долзарб муаммо бу қашшоқлик дея эътироф этди. Унинг сўзларига қараганда ушбу пасайишнинг катта қисми минтақадаги алоҳида давлатларга тўғри келади.

Барқарор ривожланиш бўйича БМТнинг мингйиллик дастури мақсади қашшоқликка қарши курашиш ва унинг камайиши учун асосий дастур бўлиб қолади, - деди Х.Курода. – Лекин улар ўша минтақа маҳаллий шароити ва устивор йўналишларидан келиб чиққан ҳолда татбиқ этилиши керак. Иқтисодиётнинг ривожланиш босқичида жамиятнинг энг кам таъминланган табақаларини эсдан чиқармаслик керак.

Қашшоқлик даражасининг пасайиши олдиндан бўлган гендер муаммолари ва болаларнинг алоҳида эҳтиёжларини инобатга олиб қўллаб-қувватлашни талаб этади. Бу масалада бошқа давлатлар қандай қарашидан қатъий назар, Осиё-Тинч океани минтақасида барқарор ривожланиш бўйича БМТнинг мингйиллик дастури мақсади тезроқ амалга оширишлозим.

Хорижий сармояларнинг жалб этилиши иқтисодиётнинг ривожи ва қашшоқликнинг пасайиши учун муҳим аҳамиятга эга. Осиё Тараққиёт банки минтақада соғлом бизнесни йўлга қўйишга хайрихоҳлигини билдиради.

Айниқса хусусий сармоя ва хусусий бизнесни ўзига чорлайдиган институт ва сиёсатни ривожлантириш лозим. Унинг фикрича, иқтисодий ўсишнинг ҳаётий муҳим омилларидан бири бу табиий инфраструктурани қуриш ҳамда мазкур жараённи экологик ва ижтимоий кафолатини таъминлайдиган Осиё Тараққиёт банкига ўхшаган институтлар жуда катта роль ўйнайди.

Осиёда иқтисодий тараққиётнинг бошқа бир муҳим жиҳатларидан бири минтақадаги унга аъзо мамлакатлар ўртасида ҳамжиҳатликнинг рағбатлантирилишидир.

Ўзбекистон Осиё тараққиёт банкига 1995 йилда аъзо бўлди. Ўтган вақт мобайнида банк томонидан Республикамизга 19 та лойиҳага қаратилган 859,7 миллион АҚШ доллари миқдорида кредит ва қарзлар ажратган. Шунингдек, таълим, қишлоқ хўжалиги, транспорт коммуникацияси ва энергетика соҳасини замонавийлаштиришга қаратилган 55 та лойиҳа учун 30,5 миллион АҚШ доллари миқдорида техник ёрдам кўрсатган.

Ўтган йилнинг ноябр ойида Осиё Тараққиёт банки ва Ўзбекистон ҳукумати ўртасида ўзаро ҳамкорлик ва банкнинг республикадаги хусусий сектор кўмагига қаратилган меморандум имзоланди. Меморандум Осиё Тараққиёт банкининг Шарқий ва Марказий Осиё бўйича департаменти директори Муҳаммад Тусним ва Ўзбекистон Бош вазири ўринбосари Рустам Азимов томонидан имзоланди. Мазкур меморандум Ўзбекистонга ҳукумат кафолати билан Осиё Тараққиёт банкининг грантлари ва қарзларидан фойдаланиш имкониятинигина эмас, балки, акциядорлик капиталга сармоялар ва кредитлар, тижорат банклари, лизинг компаниялари ва бошқа нобанк молиявий институтлар учун кафолатлардан фойдаланиш имконини беради.

Алоуддин ҒАФФОРОВ

Қарор ва ижро

БУГУНИ ФАРОВОН – ЭРТАСИ УЛУҒ

Ҳар қандай мамлакатнинг бюджет маблағлари, асосан, солиқ тўловлари ҳисобидан тўлдириб борилади. Шу боис солиқ сиёсати ҳар бир мамлакатнинг иқтисодий-сиёсий тараққиётида муҳим аҳмиятга эга. Дарҳақиқат, бугунги кунда солиқ тизимида олиб борилаётган ислоҳотлар халқ фаровонлиги ва юрт манфаати учундир.

Иқтисодиётимиз таянчи бўлган солиқ тизимида олиб борилаётган ишлар билан танишиш мақсадида Самарқанд вилояти Жомбой туманида бўлдик.

Туман ДСИ бошлиғининг биринчи ўринбосари Рустам Андаевнинг айтишича, туман ДСИ ходимлари 2004 йил режаларини бюджет тушуми бўйича 103,9 фоизга бажаришган.

Хусусан, Жомбой туман ДСИ бюджет тушумлари бўйича 37223677,7 минг сўм режа белгиланган бўлиб, бу топшириқ 3868934,1 минг сўмга бажарилган. Туман ДСИда замонавий солиқ сиёсатининг икки бўғиндан иборат ишончли механизми фаолият кўрсатиб келмоқда. Булар, солиқ тушуми ва валютага оид қонунбузарликнинг олдини олиш бўғинларидир.

Ундирилган маблағларни тўлов турлари бўйича таҳлил этилганда, ягона ижтимоий тўлов бўйича 2004 йил 604301,2 минг сўм маблағ ундириш истиқбол кўрсаткичи белгиланган бўлиб, бу режа топшириқ 1063106,9 минг сўмга ёки 175,9 фоизга бажарилиши таҳсинга лойиқдир. Фуқароларнинг иш ҳақидан 2,5 фоиз мажбурий суғурта бадали 2004 йилда 133 фоизга, маҳсулот сотиш ва кўрсатилган хизматлар ҳажмидан 0,7 фоизга, нафақа ажратмаси бўйича 137 фоизга белгиланган режага нисбатан 76939,3 минг сўм кўп маблағ ундирилган.

Муддатида тўланмаган солиқ ва бошқа тўловларни мажбурий ундириш шўъбаси томонидан 2004 йилда 449 та корхона ва ташкилотларга ёзма талабномалар берилиб, 418 тасидан 1363877,7 минг сўмлик боқиманда қарзларни белгиланган муддат ичида тўлаб берилган.

Туман ДСИда солиқ тўловиларнинг давлат ғазнасига ўз вақтида тўлашдан бўйин товланиши ва яширин иқтисодиёт шаклланишининг олдини олиш, аҳоли ўртасида тарғибот-ташвиқот ишларининг самарадорлигини ошириш, асосийси қонун устуворлигига эришиш, бу соҳадаги қонунбузарликларининг олдини олиш, аниқлаш ва керак бўлганда уларни бартараф этиш устидан назоратни кучайтириш борасида бир талай тадбирлар амалга оширилганлиги диққатга сазовордир. Жумладан, тумандаги мавжуд аҳолига савдо ва хизмат кўрсатиш шахобчаларида жаъми 139 маротаба қисқа муддатли текширувлар ўтказилиб, қонунбузарликка йўл қўйган 60 нафар мансабдор шахсларга жаъми 1329 минг сўм маъмурий жарима қўлланилди. 69 та қонунбузарлик ҳужжатлари чора кўрилиши учун туман судига юборилган. Шундан 10 та текшириш ҳужжатлари туман прокуратураси ҳузуридаги солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши курашиш бўлимига юборилиб, давлат ғазнасига 33252 минг сўм маблағ ундирилди.

Жисмоний шахсларни солиққа тортиш ва назорат қилиш бўлими шўъба бошлиғи Тўлқин Мамадалиевнинг таъкидлашича, прокуратура ҳузуридаги Солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши курашиш бўлими билан ҳамкорликда рейдлар ўтказилиб турилибди. Масалан, 2004 йил 23 сентябрида ўтказилган рейдда Аслиддин Эшматов деган шахс қўлбола арақ маҳсулоти сотаётганлиги аниқланди. Тумандаги Деҳқонобод қўрғонида яшовчи Фарҳод Сатторов қўлбола мойжувоз ясаб, истеъмолга яроқсиз 1500 килограмм чигитдан ёғ ишлаб чиқараётганлиги маълум бўлди.

Йирик пул маблағлари айланмалари асосида аниқланган «шубҳали» деб топилган 10 та хўжалик юритувчи субъектлар фаолияти таҳлили ўрганилганда бюджет ва бюджетдан ташқари жамғармаларга 49,4 миллион сўм солиқ ва тўловлар ҳисобланиб, 5 та ҳолатда банк хазиналарига 103876,8 минг сўм нақд пул топширилмаслик ҳолатлари аниқланганлиги «қонун қинғирликни кўтармаслиги»ни яна бир бор исботлайди. Масалан, «Нафис-тонг» хусусий фирмаси (раҳбари Х.Фаттоҳов)га Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 184-моддаси 3-қисми, 189-моддаси 3-қисми билан жиноий иш қўзғатилган.

«Содиқ Вафо» ишлаб чиқариш тижорат фирмаси мансабдор шахслари Р.Аҳмедов, У.Насруллаев, А.Когай, А.Очиловларга нисбатан ҳам Ўз.Р. ЖК нинг 184-моддаси 3-қисми билан жиноий иш қўзғатилган.

«Кассага эмас, киссага» деганларидек, 2004 йилнинг 19-декабрь куни Жомбой туман Тошкент кўчасида жойлашган хусусий тадбиркор Раъно Қўзиевага қарашли савдо дўкони сотувчиси харидорга 400 сўмлик хизмат кўрсатиб, дўкондаги назорат касса машинасидан чек уриб бермасдан, маблағни ғазнадан яширганлиги учун Ўзбекистон Республикаси Солиқ Кодексининг 135-моддасига асосан 100 баробар миқдорида, яъни 653,0 минг сўмлик молиявий жарима билан «сийланди».

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг «Электр энергиясидан фойдаланганлиги учун ҳисоб-китоб қилиш механизмини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ҳамда «Электр энергияси сотилиши ва ундан фойдаланишни ҳисобга олиш ҳамда назорат қилиш тизимини мустаҳкамлаш юзасидан қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги қарорлари юзасидан ҳам бир талай ишлар олиб борилмоқда. 2005 йил 1 январь ҳолатига тумандаги 74 та хўжалик юритувчи субъектларда таҳлил ўтказилиб, шуларнинг 69 тасида камчиликлар аниқланган. Боқиманда суммалари мавжуд «Навоий қурувчи» КТСФда 1047485,8 минг сўм, «Содиқ Вафо» хусусий фирмасида 1080852,9 минг сўм, «У.Носир ширкат» хўжалигида 26582,9 минг сўм қарзларини ундириш бўйича чоралар кўрилмоқда.

Дарҳақиқат, бугунги кунда солиқ тизимида олиб борилаётган ислоҳотлар халқ фаровонлиги, юрт манфаати учунлиги барчамизга аёндир.

Қисқаси, юртимизнинг бугунги фаровон, эртасини улуғроқ ва файзли бўлишида барча солиқ ходимлари каби Жомбой туман ДСИнинг ҳам ҳиссалари катта.

Олим ҲАКИМОВ, «Адолат» мухбири

Қинғир иш — келтирар ташвиш

Яширин иқтисодиёт — тараққиёт кушандаси. Шунинг учун ҳам унга қарши курашиш бугунги куннинг муҳим вазифаларидан бирига айланган. Бу борада департаментимизнинг бутун тизимида бўлгани каби бўлимимиз ходимлари томонидан ҳам катта ишлар олиб борилмоқда. Кўрилаётган чора-тадбирлар туфайли яширин иқтисодиётнинг йўлига кескин ғов қўйилиб, пайи қирқилмоқда.

ЯШИРИН ИҚТИСОДИЁТГА ҚАРШИ

Бўлимимиз ходимлари томонидан ўтказилган текширишларнинг бирида фуқаро Баҳром Раҳимов Тошкент шаҳар Миробод тумани Қўйлиқ кўчасидаги ўзига тегишли 79-уйда гумашталари Шуҳрат Шералиев ва Элёрбек Мирзаҳмедовлар билан ўзаро тил бириктириб қўлбола ускунада ҳар хил салқин ичимликларни тайёрлаб сотаётганлиги аниқланди. Шу билан бирга мазкур уйда сотувга тайёрлаб қўйилган жами 216 та ҳар хил салқин ичимликнинг борлиги фош этилди. Мазкур яширин цехдан чиққан 230 дона салқин ичимлик қуйиш учун мўлжалланган «баклашка», унинг 800 дона елим қопқоғи, 2 дона кислород балони, 1 дона сувни газлаш учун мўлжалланган қўлбола ускуна далилий ашё сифатида олиб қўйилди.

Текширув давомида фуқаро Б.Раҳимов бундан олдин ҳам ушбу фаолияти учун 3 маротаба жиноий жавобгарликка тортилганлиги маълум бўлди. Бу гал юқоридагиларга асосан ҳам у ўз ҳузур-ҳаловати йўлида қилган ноқонуний ишининг азобини тортадиган бўлдиБ.Раҳимовга нисбатан Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 188-модда 2-қисми «В» банди ва 190-модда 2-қисми «Б» бандларига мувофиқ жиноят иши қўзғатилди.

Миробод тумани Қуддус кўчаси 52-уйда жойлашган қурилиш молларини ишлаб чиқариш цехи фаолияти юзасидан ўтказилган текширувларда эса кўз кўриб, қулоқ эшитмаган қинғирликларнинг устидан чиқдик. Текширув натижасида қурилиш молларини ишлаб чиқариш цехида жами 17 турдаги 256900 сўмлик товар моддий бойликлар олиб қўйилди.

Бундан ташқари, шу уйда яшовчи, тадбиркорлик билан мунтазам шуғулланиб келаётган. В.Басовга тегишли ҳисоб рақам ҳаракати ўрганилганда 2003-2004 йиллар давомида В.Басов ўзи ишлаб чиқармайдиган қурилиш молларни 4.665.600 сўмга сотиб олиб, уларни қадоқлаб ноқонуний равишда аҳолига пуллаб келганлиги маълум бўлди. Унинг бу жиноий ҳаракатларига қонуний баҳо берилиб, Владимир Басовга нисбатан Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 189-модда 3-қисми билан жиноят иши қўзғатилди.

Миробод туманидаги «LAB-AN» хусусий фирмасининг фаолияти текширилганда, фирма раҳбари Баҳодир Шарифбоевнинг хурмача қилиқлари ҳаммасидан ошиб тушди. Баҳодир Шарифбоев белгиланган тартибда рўйхатдан ўтмасдан назорат қилинмайдиган фойда олиш мақсадида, муайян ҳуқуқ берадиган расмий ҳужжатларни ҳамда штамп, муҳр ва бланкаларни қалбакилаштириб савдо фаолиятини амалга оширган.

Жумладан, Баҳодир Шарифбоев «LAB-AN» хусусий фирмаси Тошкент шаҳар Юнусобод тумани ҳокимияти томонидан 2004 йил 15 январда берилган ХШ № 009644-сонли чакана савдони амалга ошириш ҳуқуқи учун рухсат гувоҳномасини қалбакилаштириб, ҳар хил ташкилот ва корхоналардан 79 миллион 700 минг сўмлик озиқ-овқат маҳсулотларини сотиб олиб, уларни ноқонуний равишда сотиб юборган.

Бундан ташқари, Баҳодир Шарифбоев «LAB-AN» хусусий фирмаси юридик шахс ҳуқуқларига эга бўлмаганига қарамасдан ноқонуний равишда фирманинг номига «Ҳамкор Банк» ва «Авиа Банк»дан ҳисоб рақамларини очган.

Унинг ҳам бу ноқонуний ҳаракатларига қонуний чора кўрилди. Миробод туман прокуратураси ҳузурида солиқ ва валютага оид жиноятларга қарши курашиш бўлими томонидан Б.Шарифбоевга нисбатан Ўзбекистон Республикаси ЖКнинг 188-моддаси 1-қисми билан жиноят иши қўзғатилди. Шундай: қинғир ишнинг охири вой. Қиссадан ҳисса чиқариш эса ҳар кимнинг ўзига боғлиқ. Ахир барака ҳалолликда деб бежиз айтилмаган.

Тўлқин КОМИЛОВ, Тошкент шаҳар Миробод тумани прокуратураси ҳузуридаги Солиқ ва валютага қарши курашиш бўлими бошлиғи

Жиноят ва жазо

НАФС БАЛОСИ

ДАВЛАТНИКИ БЎЛСА — ЖИН УРМАЙДИМИ?!

Мабодо бирон-бир танишингизга беш-ўн минг сўм қарз берсангизу у ўз вақтида қайтармаса, дарҳол орқасидан тушасиз. Тўғрими? Иш жойига, уйига қўнғироқ қиласиз, таниш-билишлар орқали айттирасиз. «Оғайни, ахир одамда лафз бўлиши керак-ку!», дейсиз. Умуман, минг хил йўлини қилиб, қарзингизни қайтариб оласиз. Бу табиий бир ҳол. Лекин ўша қарз давлатники бўлса-чи?

Ҳозирги мавжуд банк-кредит тизими ҳам худди шунинг ўзгинаси. Фақат фарқи шундаки, қарз бериб турувчи шахс ўрнида давлат туради. Банк ходимлари — давлатнинг миллиардлаб сўм пули-хазинаси ишониб топширилган одамлардир. Лекин айнан шу одамлар ўз вазифаларига совуққонлик билан муомалада бўлсалар ёки унга хиёнат қилсалар-чи?

Келинг, энди мисолларга ўтамиз. Ниетбай Қулбаевич Хўжамбергенов ва Аҳмет Бектурсинович Қаипов 1995 йилдан эътиборан бири «Пахта-банк»нинг Кегайли туман бўлимига бошлиқ, иккинчиси эса бош ҳисобчи лавозимларида ишлаб келадилар. Улар шу давр мобайнида ўзларининг ноқонуний хатти-ҳаракатлари билан банкнинг туман бўлимига жуда кўп зарар етказишди.

Ҳаммага яхши маълумки, жисмоний ва юридик шахсларга кредит берилар экан, кредит бериш учун тузилган шартномаларга мувофиқ имзоланган гаров шартномалари Ўзбекистон Республикаси фуқаролик Кодексининг 271-моддаси талабларига асосан нотариал тартибда тасдиқланиши шарт. Лекин Хўжабергенов ва Қаиповлар қонуннинг бу талабини қўпол равишда бузганлари ҳолда одамларга шартномани натариал жиҳатдан тасдиқлатмай туриб, кўпдан-кўп миқдордаги пулларни гўё ўз чўнтакларидан чиқариб берганлари каби орқа-олдига қарамай тарқатаверганлар. Бунинг ортида нималар турганлиги, шундай ноқонуний йўл билан кредит олган одам банк амалдорларига қанча фоизини «кўнгилдан чиқариб» ташлаб кетганлиги ёлғиз яратганга аён.

Худди шу йўл билан иккала хотамтой 2000 йилда фуқаро З.Кеулимжаевга 1 миллион сўм, А.Сейитназаровага ҳам айнан шунча, А.Сейтмуратов ва К.Хўжаметовга 500 минг сўмдан, К.Утеулиевга 400 минг сўм, «Гумша» фермер хўжалиги раҳбарига 5 миллион сўм, «Гулбоғ» фермер хўжалигига 1,5 миллион сўм, «Торе» фермер хўжалигига 4 миллион 100 минг сўм, «Шинбай» фермер хўжалигига ҳам айнан шу миқдорда, «Қизил сауле» фермер хўжалигига 4 миллион 500 минг сўм ва «Бўзовул» фермер хўжалигига ҳам шунга пулни бериб юборганлар.

Гаров шартномалари бўлмагач, қарз олган одам банкка пулни қайтариб бериш тўғрисида ўйлаб ҳам кўрмайди, албатта. Айтган сўзларимизга қуйидаги исботни келтирамиз:

Избаскан Исатаев 2001 йилнинг 19 фераль куни «Пахта-банк»нинг Кегейли туман бўлимидан бир йилда 24 фоиз қўшимчаси билан қайтариш шарти асосида бир йилга 1 миллион сўм кредит олган. Исатаев мазкур кредит пулларига Нукус шаҳрида яшовчи хусусий тадбиркор С.Сапаровдан 2001 йил февраль ойининг ўзида 8 та қорамол олиб парваришлаган. Лекин орадан деярли уч йил ўтиб кетса ҳамки, пулларни қайтариш ҳақида ўйлаб ҳам кўрмаган. Фақат қаттиқ қистовлардан сўнггина ўша олган бир миллион сўмнинг 134 мингини қайтариб, қолган 886 мингини жиғилдонига уриб юборган. Ҳолбуки унинг кредит фоизидан ташкил топган пулларнинг ўзигина 476 минг сўмни ташкил этади! Бу олғир шахс банкка, яъни давлатга ҳозиргача фақат 222 минг сўмни қайтаргани ҳолда 1 миллион 120 минг сўм миқдорида қарз бўлиб, «Берсанг еймаң, урсанг ўламан» деб турибди.

Қонун талаблари бўйича, банк ўз мижозига кредит берар экан, унинг қандай ишларга ишлатилиши, фоизининг ўз вақтида ундириб олиниши устидан мунтазам равишда назоратни амалга ошириб турмоғи керак. Бироқ Кегейлида мутлақо ундай қилинмайди. Бу ўринда қандай «ўйин»лар бўлаётганлигини осонгина тушуниб олиш мумкин.

Албатта, виждон билан жиғилдонини алмаштириб юборган бу иккала банк ходими ўзларига тегишли жазони олишди. Лекин мазкур воқеа бошқаларнинг кўзини очармикан — ҳамма гап мана шунда...

БОШБУХМИ ЁКИ ШАЙТОНИ-ЛАИН?

Фирибгар ва қаллоблар давлатни алдашнинг, халқ нонини туя қилишнинг мингдан бир усулини ўйлаб топганлар. Ҳозир эса баъзан бировлар бу нарсаларнинг минг иккинчи, минг учинчи йўлларини қидираётирлар. Бу борада анчамунча муваффақият қозонганлар ҳам йўқ эмас. Улардан бири Кегейли туманидаги етти йиллик мусиқа мактабининг собиқ ҳисобчиси Тамара Реймовна Назархановадир.

Халқда «Кўрмаганнинг кўргани қурсин», деган гап бор. Назарханова 2002 йилнинг май ойида мазкур мусиқа мактабининг бош ҳисобчиси лавозимига тайинландию ҳужжатларни қалбакилаштириш орқали мўмайгина пул ишлаб олиш мумкинлигига ақли етди. Ишга қўрқмай, дадил қўл урди. «Қилавер, ким ҳам текшириб ўтирарди!» — деди унга шайтон восвослаб.

Маккора аёл 2002 йил давомида кўзни юмиб, ўзи нон еяётган мактабнинг ижтимоий тўлов пуллари харажатига: жумладан иш ҳақи учун кетадиган харажатларга 382 минг сўм, 2 ёшга тўлмаган болали оналарга берилиши лозим бўлган нафақа пуллари харажатларига 16 минг 500 сўм, иш ҳақидан 40 фоизли мажбурий ажратмалар учун кетадиган харажатларга 224 минг сўм қўшиб ёзиб юборди.

Назарханова мундоқ қараса, ярим миллион сўмдан ортиқ пулни ҳисоботга қўшиб юборса ҳам биров ғинг демаяпти. Шундан сўнг унинг нафси ҳакалак отиб кетди. Аёл қинғир фаолиятини кейинги 2003 йилда ҳам давом эттира бошлади. Бу сафар энди унинг нафси каттароқ очилди: йил давомида иш ҳақи харажатларига 864 минг 700 сўм, 2 ёшга тўлмаган болали оналарга берилиши лозим бўлган нафақа пуллари харажатларига 7 минг 900 сўм иш ҳақидан 40 фоизли мажбурий ажратмалар учун кетадиган харажатларга 345 минг 600 сўм қўшиб ёзди...

Бошбух либосидаги бу шайтоннинг 2002-2003 йилларда қўшиб ёзган жами пуллари 1 миллион 840 минг сўмни ташкил этади.

Тамара Реймовна ушбу икки йил давомида мусиқа мактабининг ходимларига иш ҳақи тарқатиш тўлов рўйхатларида ходимларнинг имзоларини сохталаштириш орқали тўлов рўйхатларидаги пуллардан ҳам ўз манфаати йўлида фойдалана бошлади. Ходимлар томонидан ҳақиқатан имзо қўйиб олинган ойлик иш ҳақи миқдорини кейинчалик рақамларни ўзгартириш йўли билан ниятини амалга оширди. Иш ҳақларини ғайриқонуний равишда кўпайтириш орқали 2 йил давомида 1 миллион 86 минг 198 сўм 3 тийин иш ҳақи ва унга тенглаштирилган тўлов пулларини талон-тарож қилди.

Албатта, ҳар бир ходим иш ҳақи тўлов рўйхатига имзо чекиб ойлик маошини олганидан сўнг бошбух унинг олган пули ёнига яна бир неча минг сўм қўшиб қўйишини хаёл қилиб ўтирармиди! Тузуккина оиласи, бола-чақаси бўлган одамнинг шундай қора ишга қўл уриши кимнинг ҳам хаёлига келибди дейсиз!

Эскидан қолган бир гап бор: «Ишонгину бироқ текширишни унутма» дейдилар. Мусиқа мактаби бош ҳисобчиси икки йил давомида деярли икки миллион сўмлик ҳаром ишга қўл урганлиги ниҳоят аниқланди.

Жиноятчи одил суд орқали ўз жазосини олди. Лекин худди мана шундай кўзбўямачилик туманнинг бошқа бирон-бир тизимида такрорланмаяпти, дейишга кафолат бормикин?

Раҳат ЖАББАРБЕРГЕНОВ, Кегейли туман прокурори.

9 февраль — Алишер Навоий таваллуд топган кун

ОШИҚУ ИШҚУ МАШАҚҚАТ...

Эркин Воҳидовнинг бир шеърида:

Ошиқу ишқу машаққат...

деган ажиб мисра бор. Рост: ишқ ва ошиқлик — кони машаққат. Буни дунёвий маънода тушунсангиз ҳам, фалсафий-тасаввуфий маънода тушунсангиз ҳам — гап шу. Бинобарин, Навоий "Фароиб ус-сиғар"нинг [illegible] ҳақида гап бошлайди ва буни сарлавҳадек билдириб ўтади: [illegible] Бу қитъани байтма-байт шарҳласак, муроди ўсон бўлиши мумкин.

Важжи маош учун киши кам деса фикр этай,
Қисмат ризосидин анга бегоналиқ керак.

Айтилмоқчики, киши ўз тирикчилиги аҳволини бир фикр қилиб кўрай, деса, унга тақдир насиб этган қисматдан ризо-ризо эмаслигидан бегоналик, яъни чекиниш керак. [illegible] ҳам эътибор бермаслиги лозим.

Кунжи қаноат ичра эрур салтанат, валек
Элдин тамаъни узгали мардоналиқ керак.

Қаноат бурчагида ўтириш — бир шоҳликдек гап. Бироқ энди одамлардан тамаъ қилишнинг ҳам бахридан ўтиш учун мардлик керак.

Ким ишқ асири ўлса, мумкин эмас висол,
Дарду балога ҳамдаму ҳамхоналиқ керак.

Кимки ишққа асир бўлса-ю, висолдан дарак етмаса, дарду балоларга ҳамдаму ҳамхона бўла олиш зарур.

Лаззоти нафс тарки самари офият берур,
Лек ул шажарни экали фарзоналиқ керак.

Нафс лаззатларидан воз кечгандан кейин саломатлик мевалари кўзга кўринади. Лекин бунинг учун аввал ўша меванинг дарахтини экишга фарзоналик, яъни донишмандлик лозим.

Тажрид нуридин киши кўз ёрутай, деса,
Ахбоб ҳажри шамъига парвоналиқ керак.

Ёлғизлик нурлари кўзим ёритсин, деган киши учун дўстлари ҳажри шамъига парвона бўлиш зарур.

Гар анжуманни деса мурид мутеъ этай,
Кўп нуктаву фасонада афсоналиқ керак.

Бу байтда гап пирлик ҳақида кетяпти. Йиғилганларни мурид ва ўзимга мутеъ бўлсин (шогирд маъносида), деса, бу одам давра аҳлига кўп яхши сўзлару афсоналар айтиши учун афсоналик лозим.

Ботин ҳаримида тиласа махзани ҳузур,
Зоҳир уйи асосига вайроналиқ керак.

[illegible]

Ботин ва зоҳир қиёси кейинги байтда яна давом этади:

Зоҳир юзидин ар тиласа тожу иззу жоҳ,
Дарду бало муҳитига дурдоналиқ керак.

[illegible]

Султонмурод ОЛИМ,
адабиётшунос.

АФСОНАВИЙ ТИМСОЛЛАР РАССОМ ТАСАВВУРИДА

Ўзбекистон Бадиий Академияси Марказий кўргазмалар залида Ўзбекистон халқ рассоми Муборак Йўлдошевнинг шахсий кўргазмаси очилди.

Мазкур кўргазмада ижодкорнинг уч юзта асари намойиш этилмоқда. Кўп йиллар давомида маҳорат билан изланиб келаётган, ўз услубига эга мусаввир Муборак Йўлдошев гўё асрлар қаърига назар солганча, халқ қаҳрамонликларининг афсонавий тимсолларини бугунги кунимизга қайтаради. Ижодкор ўз полотноларида қаҳрамонларнинг келбати, куч-қудратини тасвирлабгина қолмай, уларнинг руҳан баркамол инсон эканлигини кўрсатиб беради.

Рассомга қадим асотирларга айланиб қолган "Гўрўғли" ҳамда "Алпомиш" достонлари қаҳрамонларини ранг-баранг бўёкларда тасвирлаш [illegible]

Кўргазма 2005 йилнинг 18 февралига қадар давом этади.

Алишер АЗИМОВ

НАВОИЙНИНГ МАНГУ МУҲАББАТИ

Навоий даҳоси асрлар оша туркий халқларнинг тилини, дилини уйғунлаштириб эзгулик, инсонийлик, ватанпарварлик туйғуларини тарғиб этиб келади ва ғазал мулкининг султони сифатида тилга олинади

Ўзбекистон Миллий университетида [illegible] академик Азиз Қаюмов билан учрашув ўтказилди.

[illegible]

Навоий ва унинг асарларига инсонларнинг юксак муҳаббати туфайли ҳеч ким дахл қилаолмаган. Бугун ҳам улар дунёнинг Лондон, Париж, Истамбул каби шаҳар- [illegible] олимларимиздан кутамиз.

— Алишер Навоийнинг оила қурмай ўтганлиги одамлар орасида жумбоққа айланиб қолган, бу борада сизнинг фикрингиз биз учун қизиқ.

— Қайси бир йили 9 февраль арафасида Самарқанд вилоятининг Булунғур тума- [illegible] бўлар эдик, дея кетди"

Менинг фикримча, Навоий ўз севгилисига эришганида бундай асарлари яратилмаган бўлар эди. Шу боисдан Алишернинг маҳбубаси руҳи олдида бош эгамиз.

Нурали ШОДИЕВ

ЖАҲОННИ ҲАЙРАТГА СОЛГАН ҲАЗРАТ

Алишер ўн-ўн икки ёшларидаёқ [illegible] жароҳатларига малҳам қўйиб, нур алам даҳр касалларига АДОЛАТ билан шифо бахш қилди.

Улуғ зот ҳаётидан

Билим дарёси мавж урган

Бу улуғ амирнинг (Алишер Навоийнинг) мақбул табиати ва мулойим феъли [illegible] тилка-пора этувчи муаммолари латиф фикрининг хоссасидир. Унинг мавж уриб турган билим дарёси манзуму сочма дурларни ҳар неча кунда бир марта (қирғоққа) қочиб турибди ва илм аҳли уни қулоқларига осиб, балки оқил кишилар у билан қулоқларини безаб турибдилар. [illegible]

Давлатжон САМАРҚАНДИЙ
Ҳайрат

Бир куни ҳидоят асабли Амир (ҳазрат Алишер Навоий) [illegible] сурьат билан ўзининг хусусий боқчасига қараб йўлланди ва бирор жойда тўхтамасдан етиб борди. У чоқда Амир олдида бўлган одамлар ҳайрон бўлишди. Олий ҳазрат улардаги бундай фикрни англаб, гавҳар сочувчи тил билан шундай деди:

— Мен масжидга келаётганимда [illegible] учун, намоздан кейин тез- лик билан таҳорат олган [illegible] эшитгандан кейин, унинг ғоят раҳмдиллигидан ҳайрат денгизига чўмдилар ва тилларини дуога ва раҳматлар айтишга очдилар.

Навоий ҳикмати
ҚАНОАТ

Қаноат — бир чашмадирки, олган билан унинг суви қуримайди [illegible]

Савдогар

[illegible] натчи, ўз фойдасини кўзлагани ҳолда, элга қаҳатчилик тилайди, унинг мақсади — элга зиён етказиш, орзуси — арзон олиб қиммат сотишдир. Дўконида инсондан бўлак ҳамма мато мавжуд.

"Маҳбуб-ул-қулуб" асосида тайёрланди

МАЪНАВИЯТ — ТАРАҚҚИЁТ БЕШИГИ

Ургут тумани ҳокими Холмуҳаммад НУРУЛЛАЕВ билан мусоҳаба

— Холмурод Жумаевич! "Маънавият" сўзининг заминида "маънолар хазинаси" қабилидаги ифода ётади. Бу бугунги гап ҳам эмас, кечаги гап ҳам эмас. Инсоният маънавиятига, яъни инсоният маънавий тараққиёт ва ривожланишга эҳтиёж сеза бошлаган лаҳзаларданоқ изланиш бошлаган. Тафаккур маънавияти, туйғулар маънавияти асосийси илм маънавияти, жумладан деҳқончилик ва бошқа меҳнат турларига кирадиган маънавият муносабати мавжуд. Сизнинг туманингизда мана шу маънавият масаласига, унинг ривожланишига кўпроқ диққат эътибор қаратилибди.

— Маънавият шу қадар кенг кўламдаги тушинчаки, минг, юз минг саҳифа ёзилгани билан ҳам бу сўзнинг маъносини ифодалаб, поёнига етказиб бўлмаса керак. Бундан салгина олдинроқ, яъни, инсониятнинг бошланиш даврини эсга олайлик. Маънолар хазинаси топилмаган, яъни маънавият камол топмаган ўша кезларда дастлабки одамлар деярлик деҳқончилик билан шуғулланмай фақат қўлига тушган нарсалар билан йиртқич каби тирик жониворларни еб кун кечирган ва умрлари ҳам деярли узун бўлмаган. Хом гўшт ейиш, кўрпатўшаксиз, дуч келган ерда, яъни совуқларда ётиб қолиш умрини узайтиришга йўл қўймади. Қачонки инсон деҳқончиликни кашф қилганидан кейин, турли меҳнат қуролларини ишлаб чиқара бошлаганидан кейингина овқатни пишириб ейиш, ўзига кўрпатўшак кашф қилиб, умрини узайтириш бахтига ҳам муяссар бўлди. Илоҳнинг қудрати ҳам шундаки, инсонни яратган кунидан эътиборан изланишга, яъни маънавиятини орттишга, соддароқ қилиб тушинтирсак, мафкура қудратини орттиришга ундади. Деҳқончиликдаги изланишдан тортиб ўзига уй солиш, кийим-кечак тикиш, уйини безаш каби маънавиятга эриша борди. Маънавияти кучайган сари у маънолар хазинасини жиддий ва чуқурроқ излашга киришди ва бу маънодаги изланишлари ўзига лаззат бағишлай бошлади.

Маълумки, ҳар бир изланиш ва кашфиётнинг заминида лаззатланиш туйғуси чўкиб ётади. Инсоннинг тафаккури, қудрати орта борган сари туйғуларидаги жонланиш, яъни жунбушга келиш уни ҳам моддий, ҳам маънавий лаззатлантира бошлади. Аста - секин буғдойдан кейин жўхори, картошка, помидор, бодринг каби емакларни хонакилаштира борди. Худди шу пайтда емишга ярайдиган меваларни ҳам хонакилаштиришга, яъни ўзиники қилишга, ўзи парваришлашга жазм этди. Шу тариқа мустақил меҳнат ва меҳнатга муносабат пайдо бўлди. Бу чин маънодаги маънавият ютуқлари эди. Шу билан бирга оғзаки ва ёзма нутқ маданияти, яъни маънавияти тараққиёти бошланди. Инсон тўла ҳайвонот оламидан ажралиб чиқди. Ҳазрат Навоий айтганларидай "тил инсонни ҳайвондан жудо этди..." маънавиятида юксак кўтарилиш содир бўлди.

— Турғунлик даврида бузиб ташланган ва эндиликда асосан сизнинг ҳокимлик пайтингизда қайта тикланиб таъмирланган Ғавсул Аъзам мақбараси мени беҳад ҳаяжонлантирди...

— Чиндан ҳам бу мақбара турғунлик пайтида бир аёл раҳбарнинг ташаббуси билан бузиб ташланган эди. Мустақилликдан кейинги маънавиятимиз тараққиёти мазкур мақбарани қайта тиклашга, таъмирлашга эҳтиёж сездирди ва бу ишга биз жиддий киришдик. Ғавсул Аъзам, яъни Авлиёлар султони номи билан шуҳрат топган Абдуқодир Ғилоний инсониятнинг маънавий оламида, яъни тафаккури ва ҳислатларида улуғ ўзгариш ясаган маърифатчи зот Ургутда туғилиб, кейинчалик онасининг ундови билан Боғдодга кетади. Алломамизнинг "Ал - Ғуния ли толиби Тариқ ал- Ҳақ", "Ал - Фотҳ ал раббоний", "Футҳ ал-Ғайб", "Ҳибз ал Башоир ал Ҳайрат", "Сало ал хотир", "Ал- мавоҳиб ал раҳмония вал - футҳ ал - раббония фи марожиб ал ахлоқал сония вал- мақомат ал ирфония", "Йавоқит ал ҳикам", "Ал- фуйузот ал раббония фил - аврот ал- қодирия" каби асарлари мавжуд.

Ғавсул Аъзамнинг қадамжолари Ургут шаҳридан 10 чақирим узоқликда, яъни Ғус қишлоғидадир. Мақбарани ҳашар йўли билан тиклашга киришганимизда у ерларга машиналарнинг бориши бир оз қийинлашди. Сув йўқ. Лой қориш, цемент қориш учун кўп миқдорда сув зарурияти туғилди. Усталар қийналиб турган бир пайтда мақбарадан ў-ўн икки қадамча нарида, кутимаганда ўз-ўзидан булоқ қайнаб чиқди. Халқ ҳайрон. Ғавсули Аъзамнинг чиндан ҳам улуғ зот бўлганилигига, Оллоҳнинг назари тушганлигига одамлар чиндан ҳам ишонч ҳосил қилди. Шундан сўнг халққа бирор илтимоснинг ҳам кераги бўлмай қолди. Мақбара тез кунда халқнинг ташаббуси билан қад кўтарди. Бугунги кунда бу ер зиёратгоҳга айланган. У зотга эътиқод қилувчилар келиб, қурбонлик қилиб ҳам авлиёнинг руҳини, ҳам ўзларининг руҳини шод қилишяпти.

Инсоният маънавият, яъни маърифатдан узоқлаша бошлаган кезлардагина жаҳолатга берилади. Маънавиятга, яъни маърифатга яқинлашганда эса жаҳолатдан узоқлашади. Мустақил Ўзбекистон эса мустақилликдан кейин жуда тезлик билан маънавиятга, яъни маърифатга яқинлиша бошлади.

— Сиз ҳали замон ҳазрат Хожа Аҳрор Валийнинг Ургут тумани худудида катта ерлари бўлгани, ҳатто дала ҳовлиси ҳам мавжудлиги, у зот мана шу дала ҳовлисида рихлат топгани ва жасадини қўлма- қўл қилиб Самарқандгача, яъни ҳозирги дахмасигача элтишгани ҳақида гапирган эдингиз. Шу масалага ҳам озгина ойдинлик киритсангиз.

— Тарихдан маълумки, Хожа Аҳрор Валий асли тошкентлик бўлиб, Шайхонтаҳур бобога, ундан эса Боғистон ҳазратларига бориб туташади. Таваллуд топган ерлари Тошкенти азим. Самарқандга келиб ўқиганлар ва шу ерда муқим бўлиб яшаб қолганлар. У зот ҳам Ғавсул Аъзам каби Муҳаммад пайғамбаримизнинг қизлари ва амакиваччалари ҳазрати Али, Фотима онамизга, яъни Ҳасан билан Ҳусан наслига бориб тақаладилар. Ўз замонасида у зот темурий шаҳзодаларнинг ҳам, Шайбоний шаҳзодаларнинг ҳам ҳурмат эътиборида бўлиб келган. Тақводор бўлишлари билан бирга миллатнинг ва Ватаннинг тинчлигини, осойишталигини умр бўйи ҳимоя қилган зот саналади. Шохларнинг ҳурматини қозониш билан бирга, уларни сиёсат борасида тўғри йўналтиришдай улуғ ишни ҳам доимий равишда назорат қилиб келган ва фуқароларни ҳам ҳимоя қилиш билан бирга ораларидаги низоларни доим бартараф этганлар. У зотнинг чет эл дипломатиясида ҳам ташаббуслари беҳад кучли бўлган.Сабаби у зотнинг чет эл шохлари ҳам ҳурмат қилган ва сўзларини инобатга олган. Ҳазрат Бобур ҳам у зотни ҳурмат қилгани ва китобларини ҳурмат билан ўқигани маълум. Хожа Аҳрор Валий мана шундай эзгу ишлари билан Туркистон ўлкасида беҳад кучли обрў-эътибор қозонгани туфайли шохлар кўп ерларни у зотга инъом этиш билан ўз ҳурматларини ифодалаганлар. Ерининг кўплиги жиҳатидан темурий шаҳзодалардан кейин иккинчи ўринда турганлар ва бе-ҳисоб деҳқонларни ишлатиб, доимий равишда маош билан таъминлаганлар. У зот эҳсон борасида ҳам тенгсиз бўлганлар. Шундай ерларидан Ургут худудида ҳам бўлган ва вақти-вақти билан бу ерларда ҳам дам олганлар.. Айтишларича, у зот Камонгарон номли қишлоқда, яъни дала ҳовлисида бандаликни бажо келтирганлар. У зотнинг жонлари узилиши билан бутун халқ оёққа қалқийди.Ургут билан Самарқанд ораси қарийб 40 чақирим ер. Мана шу масофани одамлар ҳазратнинг тобутини елкаларига қўйиб, Самарқандга, яъни ҳозирги даҳмасига дафн этадилар. Эшитишимизга қараганда, ўша кезлар Самарқандда уч киши — ҳазрат Амир Темур, Бибихоним ва Хожа Аҳрор Валий мўмиёланиб кўмилган экан. Бу у зотнинг беҳад улуғлиги ва халқнинг, шохларнинг ҳурматини қозонганида бўлса керак. Бугунги кунда мана шу улуғ зотнинг қадами теккан ва жони узилган ерни ҳам ободонлаштирдик. У ер ҳам зиёратгоҳга айлантирилди. Шу билан бирга Ургут тумани худудида яшаб ўтган яна бир улуғ зот Эшони Валихон дафн этилган Чорчинор яқингача ташландиқ ҳолга келаб, у ерда ресторан қурилиб, бироз эътиборсиз қолдирилган эди. Ресторан бузиб ташланиб, у ерда ҳам зиёратгоҳ қад кўтарди.

— Сизга кўп ёзувчи, шоирларнинг ҳам ихлоси баланд. Бунинг сабаблари нимада, деб ўйлайсиз?

— Яратганнинг яна бир инкор этиб бўлмас ҳақиқатини эътироф қилмасликнинг асло иложи йўқ. Дунёдаги машҳур кишиларнинг ҳаммаси ҳам аксарият ҳолларда: "Китоб бўлмаганида ўғри , зўравон бўлишим мумкин эди. Ёки ҳеч ким бўлмай қолардим. Гўзалликнинг фақат китобдан излаш керак..." деганларини кўп бор ўқиганмиз. Илоҳ танамизга мусиқа ва қўшиқ куйлаш учун овоз ва ниҳоят адабиёт яратиш учун иқтидорни ато этган. Ҳоҳлаймизми йўқми бу кечиб бўлмас ҳақиқат. Китоб, мусиқа, қўшиқ инсоннинг ҳисларини ва онгини тарбиялайди, инсоний эзгуликка, олийжанобликка етаклайди. Китоб биринчи галда мия ва туйғулар учун асосий озуқа вазифасини ўтайди. Кўп китоб ўқиган кишиларнинг онги ва туйғулари ҳам гўзал бўлади. Шу маънода қараганда бугунги кунда Ургутдан бир қатор истеъдодли шоирлар, ёзувчилар, олимлар, журналистлар етишиб чиқди. Улар Абусаид Кўчимов, Барот Бойқобилов, Эркин Неъматов, Асад Дилмуродов, Ўлмас Жамол, Абдували Қутбиддинов, Абдурашид Абдураҳмонов. Таниқли ижодкорлар сафига яна бир неча иқтидорлар келиб қўшилди. Улар орасида ажойи шоира Гулсара Ҳуррамова ҳам бор. Бир неча йил илгари бизнинг саъй- ҳаракатимиз билан шоиранинг "Тоза ишқ" деган шеърий тўплами чоп этилганди. 2004 йили эса шоиранинг "Оқшом оҳанглари" номли яна бир салмоқли шеърий тўплами китобхонлар қўлига тегди. Хуллас, туманимизда етишиб чиқаётган иқтидорларни талаб этилгангандай юзага чиқаришга чин қалбимиздан ҳаракат ҳаракат қиляпмиз. Ургут қадимдан ижодкорлар юрти бўлган. Азизий, Хумулий, Равшаний, Муфтақир каби ижодкорлар яшаб ўтган ва уларнинг асарлари ҳозирда ҳам халқимизнинг севимли китоблари орасидан ўрин олган. Таслим Қоратепагий, Мирсарвар, Абдиваҳоб Кунжков каби ижодкорларни ҳам Ургут халқи яхши билади. Ургутда "Чашмалар" номли адабиёт тўгараги фаолият кўрсатиб келаяпти. Шу билан бирга халқ орасидан чиққан иқтидорлар ўз санъатларини намойиш қилиб боряпти. "Бешқарсак" халқ ансамбли ҳам мавжуд.

— Туман ҳақида ҳам газетхонларга маълумот берсангиз.

— Ургут тумани 1926 йили ташкил этилган, умумий ер майдони 1225 кв. км ни ташкил қилади. Аҳолиси 360 минг атрофида. Туманда 12 фуқаролар йиғини, Ургут шаҳрида 102 та маҳалла, 148 та қишлоқ мавжуд. Мустақиллик йилларида бу ерда тубдан ўзгаришлар юзага чиқди. 1991 йилдан буёғига туманда 24 янги мактаб, яъни 374 синфхона қуриб битирилди. Жумладан, тадбиркорлардан Саидмурод ва Акбар Нуриллаевлар шахсий маблағидан 60 миллион сўм ажратиб 429 ўқувчига мўлжалланган мактаб қуриб бердилар. Мустақиллик йиллари 4 та касб-ҳунар коллежи ташкил этилди. 1 та шифохона ва 14 та қишлоқ врачлик пунктлари фойдаланишга топширилди. "Янгиариқ" ширкат хўжалиги ҳудудида Тағинабеги номли қишлоқ врачлик пункти биринчи бор ҳашар йўли билан битирилиб, фойдаланишга топширилди. Туман ҳокимияти учун қурилган 3 қаватли бино ҳам тиббиёт муассасасига берилди. Тиббий ускуналар билан жиҳозланди. Бу ерда диагностика маркази ташкил қилинди. Мўминобод ширкат хўжалигида наркалогик диспансер шифохонаси очилди. Тумандаги энг катта универмаг каттталар поликлиникасига айлантирилди ва ҳашар йўли билан жиҳозланди. "Чинор " кабел телевидениеси ташкил этилиб, шарқона услубда телеминора кўтарилди. Туманда 67 кутубхона ишлаб турибди. "Ором" номли ресторан биноси туман марказий кутибхонасига олиб берилди. "Боғи Хамса" кутубхонаси ҳам фойдаланишга топширилди. "Маърифат - маънавият" маркази биноси ҳам қуриб битирилди. Туманимиз худудидаги " Чор чинор ","Ғавсул Аъзам", "Ширвак ота", "Хожа Файзуллохон ", "Закарий Варакия" зиёратхоналари таъмирланди, бир бозор қуриб битказилди. Туманимизда бугунги кунда 8 та қўшма корхона фаолият кўрсатаётир. Улар "ЎЗБАТ", "Ургут - Лада- Мрамор", "Ургут- Газ - Карпет", "Ургут Антеп - Яшам", "Хос Каплан"дир. Навоий номли ширкат хўжалигида "Зиё - нур" подстанцияси, Охунбобоев номли ширкат хўжалигида кичик ГЕСлар қурилиши якунланди.

Мустақиллик йилларида туман аҳоли пунктларининг 78,6 фоизи газлаштирилди. Тойчоқ- Ургут 2 юқори босимли газ тармоғи тортиб келинди. Тоғ худудларида эса босими 14 км га тенг "Охунбобоев- Гус" газ тармоғи тортилди. Шўртан - Сирдарё газ магистралидан тозаланган газ олиш учун Ургут-2 газ тақсимлагич тайёр ҳолга келтирилди. Тумандаги Камонгарон ва Ғиждевон сув омборлари қурилиши шиддат билан давом эттирилаётир. Хитойлик мутахасислар ёрдамида 5000 абонентга мўлжалланган замонавий алоқа тизими фойдаланишга топширилди. Катта стадионлар қайта таъмирланди. Жумладан, "Зарафшон" ширкат хўжалигида ТИП-1 лоиҳаси асосида стадион қурилди. Мўминободда ҳам 500 ўринли стадион қурилиб ишга туширилди.

Туманда 500 дан зиёд артезан қудуқлари фойдаланишга топширилди, натижада аҳолининг 90 фоизи тоза ичимлик сув билан таъминланди. Туманимиз асосан тамакичилик, ғалла, сабзавот, мевачиликка ихтисослаштирилган. Бир неча йиллардан бери режаларимизни ўринлатиб келаётирмиз. Ҳар қандай мамлакатни, ҳар қандай миллатни биринчи галда унинг тараққиётини ва ривожланишини маънавият белгилайди, маънавий тараққиёти илгарилаб кетган мамлакат ва миллатнинг иқтисодиёти ҳам тараққиёт жиҳатдан, ҳам ривожланиш жиҳатидан кучли бўлиши табиий бир ҳол. Худога беадад шукрлар бўлсинким, Илоҳий неъмат — Мустақилликка эришиб олдик. Маънавиятимиз тараққиёти кўтариляпти. Бу миллатимизнинг қалбини қувончларга тўлдиради.

— Қизиқарли суҳбатингиз учун ташаккур!

— Рўзномалар, ойномаларнинг жонкуяр заҳматкашларига ҳам минг бор ташаккурлар бўлсин! Улар доим меҳнаткашларимнинг эзгу ишларини элюртгакўрсатиш йўлида хизматларини аямай, беминнат илтифот кўрсатаётир.

Суҳбатдош:
Ўктам ҲАКИМАЛИ

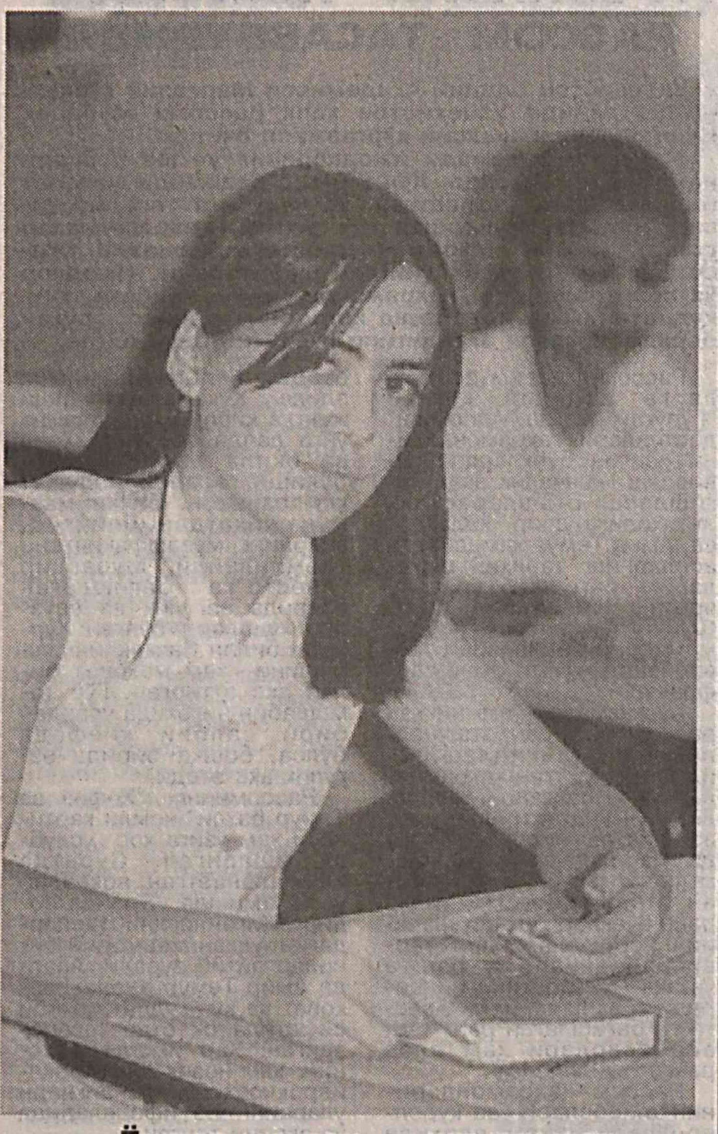

.Ёшлар камоли — юрт жамоли

Ёдному

ВАТАН ВА МЕҲНАТНИ МАДҲ ЭТГАН

Тоғлар бағридаги Бўстонлиқнинг Хондайлиқ қишлоғида туғилган Сидқий Хандайқлиқий серқирра ижодкор сифатида элга танилди. Дастлаб, отаси қўлида савод чиқарган бўлажак шоир 19 ёшида Тошкентга бориб "Кесаккўрғон", "Беглабеги", "Кўкалдош" мадрасаларида билим олади.

Бўлажак шоир кичиклигидаёқ ашъор бита бошлаган эди. Унинг номи нафақат шоир, таржимон, ҳаттот, ношир, рассом, олим, табиб сифатида ҳам эл орасида танилган эди. Сидқийнинг "Туҳфаи Шавкат", "Савғоти Шавкат", "Базми ишрат" каби шеърий тўпламлари, "Рабочийлар келиши", "Тоза ҳуррият" сингари янги давр нафаси суғорилган асарлари мавжуд.

Сидқий Хандақйлиқийнинг замондошлари, шоирнинг ҳаётидан хабардор кишилар унинг барча касбкорларни яхши билганлигини қайта-қайта мадҳ этадилар. Абу Райҳон Беруний номли Шарқшунослик институтида сақланаётган қўлёзмаларни кузатар эканмиз, меҳнатни шарафлаш шоир ижодида ёшликдан шаклланиб, бора-бора етук мавзуга айланганини кўрамиз.

Шавкато муждаи баҳор келур,
Гўиё бўйи лолазор келур,
Мен каби меҳнат аҳлининг ийди
Бўлғусидир баҳору ёр келур,
Ишлагил жон-тан бирлан тиришиб,
Демагил ким, яна баҳор келур...

Бу сатрлар шоир ижодининг аввалги босқичларида яратилган бўлса, бора-бора меҳнат мадҳи лўнда, таъсирчан сатрларда намоён бўлади:

Барча эл қаҳрамони меҳнаткаш,
Балки, онларни кони меҳнаткаш
Менинг олдимда шоҳдин яхши
Бўлса ҳам эл ёмони меҳнаткаш...

Шу ўринда Сидқий ҳикматларидан бирини келтирамиз: "Одам уч хил бўлур — Бутун одам, ярим одам, одам эрмас. Сидқийнинг қошинда бутун одам шулки, у ўз ақлига иш буюриб касбу корга машғул бўлур. Ярим одам шулки, ўзи бир ишнинг уҳдасидан чиқа олмас, локин бировнинг далолати бирла ишга киришур ва тиришур. Одам ҳисобинда бўлмаган одам шулдирки, ўзича касб қила олмас ва бировнинг иршодича ҳам бир ҳунарнинг уҳдасидан чиқа олмас. Ул шайхлар тўдаси эрур ва ялқовлар жамоаси бўлурки, тамаъ бирла кечинур..."

— Мард бўлсанг ишла, элга бўлма юк,
Ишлабон топғон қаро нондир чучук...
Сидқий, гар ишламас сен - хорсен,
Тутсанг эл қўлига кўз - мурдорсен!..

Сидқий Хандақйлиқий табиатни, гўзалликни жон-дилидан севган. У тинимсиз ишлаб, ажойиб боғлар, гулзорлар барпо этар, ўша сўлим масканларда асаларилар боқар, доривор ўсимликларни уруғларидан кўпайтирар, сайроқи қушларни ўз ҳимоясига олган экан. Шоирнинг замондошлари, ҳамқишлоқлари, уни таниган-билган кишилар бу ҳақда ҳаяжон ва мазмунли ҳангомаларни ҳикоя қиладилар.

Серқирра ижодкорнинг қалбидан Ватан севгиси сира аримаган. Унинг қўлёзмалари орасида бу ҳақда жуда жозибали, юксак ҳаяжон ва эҳтирос билан битилган асарлар бор. Шоирнинг Ватан деб номланган шеъри қуйидаги сатрлардан иборат:

Ватан надур туққан ерим, турғон ерим,
Ўсиб-униб, ўйнаб-кулиб юрғон ерим...
Сидқий мени меҳнатики гарчанд эзар,
Қандай борай, давру даврон сурғон
ерим.

Сидқий Хандақйлиқий Ватан севгиси — ўзининг туғилган жойдан бошланади., деган ақидага қаттиқ амал қилган.

Шоир ижоди келгуси авлодлар учун ҳам жуда қимматли ва ибратлидир.

Асад АСИЛ,
ёзувчи

2005 йил — Сиҳат-саломатлик йили

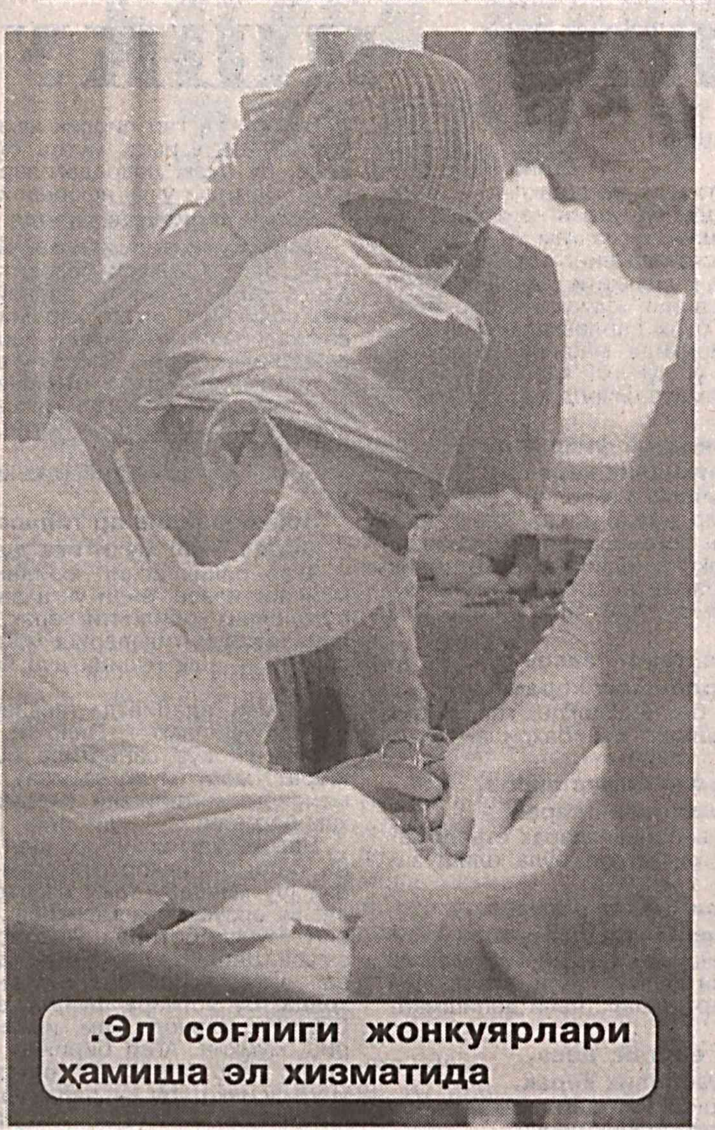

.Эл соғлиги жонкуярлари ҳамиша эл хизматида

ЦУНАМИ БАЛОСИ

Жанубий ва Жануби-Шарқий Осиёда юз берган кучли зилзила юзага келтирган Цунами оқибатида 250 мингга яқин киши қурбон бўлди. Энг кўп талофат кўрган мамлакат бу Индонезиядир. Қурбон бўлганлар орасида турли мамлакатлардан келган сайёҳлар кўпчиликни ташкил этади. Аниқланишича, ер силкиниши Индонезиянинг Суматра оролида Рихтер шкаласи бўйича 9 балл бўлган. Еростги зилзиласи натижасида соатига 800 километр тезликда, баландлиги эса 12-30 метргача кўтарилган цунами Таиланд, Индонезия, Ҳиндистон, Шри-Ланка, Млайзия ва Мальдив оролларига келиб урилган.

Бугун ушбу мамлакатлардаги кўплаб иморатлар, бино ва иншоотлар, курортлар, яқин ҳудуддаги қишлоқлар кучли тошқиндан вайронага айланди.

Ушбу цунами туфайли ўтмишда ҳам Филиппин, Аляска, Гавайи оролларида Калифорния, Япония, Португалия, Испания каби ривожланган ўлкаларда жиддий вайронагарчиликларга сабаб бўлган. Минглаб хонадонлар ёстиғини қуритган, сон-саноқсиз инсонларни ўзи билан денгиз домига тортиб кетган.

Инсоният бошига табиий офатлар яна қандай балоларни солмайди, дейсиз. Эртанги кунимизни башорат қилишда бугун турли соҳа вакиллари фавқулодда ҳодисаларни ўрганиб турлича тасниф келтиришмоқда.

Инглиз олими Питер Гриммнинг фавқулодда вазиятларда хавф-хатарнинг ҳудудини аниқлашни, ички имкониятладан кўпроқ фойдаланишни, фавқулодда ҳолатларда қўл келадиган ҳаракат дастурини тайёрлаш кераклигини ҳамда таҳликали вазиятда ваҳимага берилмаслик лозимлиги ҳақидаги фикрлари айни ҳақиқат эканлиги кўпчиликка манзур бўлмоқда.

Маҳмуджон ИЛҲОМОВ,
доцент,
Абдуҳафиз ХОЛИҚОВ,
Даврон ЮСУПОВ

Эҳтиром

ФАНГА БАҒИШЛАНГАН УМР

Йирик адабиётшунос ва театршунос олим, таниқли адабий-танқидчи, жамоат арбоби, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган фан арбоби, Ўзбекистон Республикаси Давлат мукофоти совриндори, филология фанлари доктори, профессор Ҳафиз Абдусаматов 80 ёшга тўлди.

У ўзининг бутун онгли ҳаётини илм-фанга бағишлаб, адабиётшунослик ва театршуносликнинг турли жанрларида самарали меҳнат қилиб, ўнлаб монографиялар, юзлаб мақолалар ёзди. "Ўзбек адабиёти тарихи очерки", "Ўзбек адабиёти масалалари" номли ўзбек ва рус тилларида чоп этилган учта йирик адабий-танқидий тўпламларда, 1967-1975 йилларда босмадан чиққан икки жилдлик "Адабиётимизнинг ярим асри" ва бошқа илмий тўпламларда унинг йирик илмий асарлари босилди.

Олимнинг ўзбек драматургиясида конфликт масаласи, ўзбек сатира ва юморига бағишланган монографиялари шу соҳалардаги илк асарлар сифатида ҳамон ўз қадрини йўқотгани йўқ.

Ўзбек драматургияси ва театр санъатига асос солган етук драматурглар ижодини узоқ йиллар изчил равишда тадқиқ қилиш ва улар ҳақида йирик монографиялар ёзиш Ҳафиз Абдусаматов илмий ижодида муҳим ўрин тутади. Унинг Ҳамза, Яшин, Уйғун, Абдулла Қаҳҳор, Ўлмас Умарбековлар драматургиясига бағишланган монографиялари ўзбек адабиётшунослиги фанига қўшилган муносиб ҳисса бўлди.

Ўзига ва ўзгаларга ниҳоятда талабчан бўлган олим ижодий жараёнда доимо фаол. У қаерда илмий фаолият кўрсатмасин ўша ерда ижодий иш жонланади, янги китоблар, монографиялар яратилади, адабий мақолалар тўпламлари чоп этилади. Адабий баҳсларда эса у доимо холис ва ҳалол, баҳс маданиятига тўла риоя қилади. Ўз фикрида ниҳоятда изчил ва қатъий, ҳаёт ҳақиқати ва илмий асосларга суянади.

Айниқса, мустақиллик йилларида Ҳ. Абдусаматовнинг ижоди барқ уриб ривожланди, ижодий камолат чўққиларига эришди, мустақиллигимиз ғоялари, озодлик ва истиқлол нури асосида йирик монографик асарларни яратди. "Танқидми, тош отиш?", "Театр танқид кўзгусида", "Алп Жамол— драматург", "Шошма қуёш", "Саҳна сардори" китоблари ва "Драма назарияси" ўқув қўлланмаси олимнинг мустақиллик йилларидаги самарали ижодининг маҳсулларидир.

Ўзбек маданиятининг таниқли намоёндаси Ўлмас Умарбековнинг драматурглик фаолияти ҳар жиҳатдан кенг ва пухта ёритилган, унинг ўзбек драматургияси ва театр санъатига қўшган ҳиссаси холис баҳоланган "Шошма қуёш" монографияси маданий жамоатчилик томонидан илиқ кутиб олинди.

Таниқли санъат устаси Зикир Муҳаммаджоновнинг театр, кино ва телевиденида яратган образлари профессионал тарзда, мукаммал равишда таҳлил этилган, унинг кўп қиррали ва сермазмун ижоди ҳамда фаолияти ўзининг муносиб баҳосини олган "Саҳна сардори" китоби санъат аҳлига ва олий ўқув юртлари талабаларига муносиб туҳфа бўлди.

Китобда З.Муҳаммаджоновнинг санъат оламига кириб келишидан тортиб, то унинг етук театр ва кино актёри даражасига эришиши тарихий-ижодий жараён билан узвий равишда боғлиқ ҳолда кўрсатилган.

Асар таниқли адабиётшунос ва театршунос олим, драматургия бўйича йирик мутахассис, кўп йиллар маданият соҳасида раҳбарлик лавозимларида ишлаган, маданий ҳаётимиздаги катта-кичик ҳодисаларнинг, баҳс ва тортишувларнинг гувоҳи бўлган, уларда бевосита иштирок этган инсон томонидан яратилиши ҳам муҳим аҳамиятга эга бўлган.

Умуман, олимнинг йигирмадан ортиқ монография, рисола ва 200 дан ортиқ мақолалари унинг ярим асрдан зиёд даврдаги ҳалол, изчил ва муттасил ижодий меҳнатининг самарасидир.

Ҳафиз Абдусаматов илмий ишларни раҳбарлик ва жамоат ишлари билан боғлиқ ҳолда олиб борди. У Ўзбекистон маданият вазирининг биринчи ўринбосари, " Шарқ юлдузи" журналининг бош муҳаррири, Санъатшунослик илмий тадқиқот институтининг директори лавозимларида ишлади. Ўзбекистон Фанлар академияси Алишер Навоий номидаги Тил ва Адабиёт институтида "Драматургия ва кинодраматургия", "Адабий алоқалар" секторлари мудири, директор ўринбосари сифатида фаолият кўрсатди. Бугунги кунда у Ўзбекистон Фанлар академияси Алишер Навоий номидаги Давлат адабиёт музейида етакчи ил-

мий ходим сифатида самарали меҳнат қилмоқда.

Меҳнатсевар олим, яхши ташкилотчи раҳбар ва жамоат арбоби Ҳафиз Абдусаматов ҳамон ижодий иш билан машғул. Янги-янги йирик илмий асарлар, китоблар устида ғайрат билан ишлаяпти, адабиёт ва санъат масалаларига бағишланган нуфузли илмий ва маданий анжуманларда илмий маърузалари, ўз фикр мулоҳазалари билан фаол қатнашаяпти.

Ўткир ШОКИРОВ,
филология фанлари доктори,
профессор

Футбол

МУХЛИСЛАР ОРЗИҚИБ КУТИШМОҚДА

9 февраль куни пойтахтимиздаги марказий "Пахтакор" стадионида 2006 йили Германияда бўладиган жаҳон чепионати саралаш учрашувида Ўзбекистон — Саудия Арабистони миллий терма жамоалари ўзаро куч синашадилар.

Айни пайтда футбол мухлислари ушбу кунни орзиқиб кутишмоқда. Мазкур учрашувда мамлакатимиз шарафини кимлар ҳимоя қилади? Бу муҳим ўйинга терма жамоа қаерда ва қандай ҳозирлик кўрмоқда? Шу сингари саволларга жавоб топиш мақсадида футболчиларимиз машғулот ўтказаётган пойтахтимиздаги МҲСК спорт мажмуида бўлдик.

— Тайёргарликни дастлаб 3 январдан ички чемпионатимизда тўп сураётган футболчилар билан бошлагандик, — деди терма жамоа катта мураббийи Равшан Ҳайдаров. — 26 январдан бошлаб эса машғулотларга хорижда тўп сураётган легионерларимиз ҳам жалб этилган. Айни пайтда терма жамоага номзод 28 нафар футболчининг аксарияти машғулотларда иштирок этаяпти.

Хабарингиз бор, шу йилнинг 24 январь кунидан бошлаб Ўзбекистон миллий терма жамоасига германиялик тажрибали мураббий Хайнц-Юрген Геде бош мураббий этиб тайинланди. Ўзбекистон Футбол федерациясидан олинган маълумотларга қараганда, шу кунгача жамоада маслаҳатчи мураббий бўлиб ишлаган немис мутахассиси 2005 йилнинг охирига қадар мамлакатимиз бош жамоасига раҳбарлик қилади. Агар Юрген Геде бошчилигида футболчиларимиз 2006 йили Германияда бўладиган жаҳон чемпионатига йўлланма олишса, у билан тузилган шартнома муддати узайтирилади.

Ҳозирда терма жамоа машғулотларида қуйидаги футболчилар қатнашмоқда: **дарвозабонлар** — Евгений Сафонов ("Шинник", Россия), Игнатий Нестеров ("Пахтакор"); **ҳимоячилар** — Бахтиёр Ашурматов, Асрор Аликулов, Алексей Николаев (ҳаммаси "Пахтакор"дан), Андрей Фёдоров ("Рубин", Россия), Николай Ширшов ("Ростов", Россия), Владимир Радкевич ("Урал", Россия); **ярим ҳимоячилар** — Леонид Кошелев, Тимур Копадзе, Ислом Иномов, Владимир Кирьян, Сервер Жепаров, Анваржон Солиев, Элдор Магдиев, (барчаси "Пахтакор"дан), Миржалол Қосимов ("Машъал"), Андрей Акопянц ("Ростов", Россия), Илёс Зейтуллаев ("Реджина", Италия), Иброҳим Раҳимов ("Трактор"); **ҳужумчилар** — Марат Бикмаев ("Крилья Советов", Россия) Улуғбек Бақоев ("Тоболь", Қозоғистон), Зафар Холмуродов ("Насаф").

Кеча улар сафига "Локомотив" (Москва) жамоасида тўп сураётган футболчиларимиз Алексей Поляков, Олег Пашинин ҳамда Владимир Маминовлар келиб қўшилди. Шунингдек, терма жамоа раҳбарлари таркибга Владимир Шишелов ("Химки", Россия), Александр Гейнрих ("ЦСКА", Россия), Максим Шацких ("Динамо" К.,Украина)-ларни ҳам таклиф қилишган. Бу футболчилар 5-6 февраль кунлари Тошкентга етиб келишади.

Рақибларимиз — Саудия Арабистони терма жамоасининг 6 февраль оқшомида юртимизга ташриф буюриши кутилмоқда.

Мунаввар
МАРҚАЕВА

КУЛГИ БЕКАТИ

Телевизор устахонасида телефон жиринглайди. Уста дастакни кўтаради.

— Бир келиб кетинг, овоз эшитилмаяпти.

— Нима бўлди?

— Қулоғимга мих тиққан эдим, телевизорнинг овози ўчиб қолди.

* * *

Ҳайдовчи ЙПХ ходимига кибор билан деди:

— Вилоят ЙПХ бошлиғи менинг қайнотам бўлади.

— Ёлғон!

— Нега ёлғон деб ўйлайсиз?

— Унақада бизлар божа бўлишимиз керакку!

* * *

Куёв қайнотасига шикоят қилди:

— Қизингизга тарбия бермагансиз!

— Нима? Бу гапингиз билан нима демоқчисиз? Ношукур, таги паст!

— Кечирасиз, сизни ҳам тушунса бўлади, ўзингизда йўқ нарсани қандай бера олардингиз...

* * *

"Савой" ресторанида бир чашка кофе учун бор-будумни шилиб олишди. Лекин ҳақиқат бор экан.

— Бу билан нимани назарда тутяпсан?

— Кўчага чиққач чўнтагимдан учта кумуш қошиқча топиб олдим.

* * *

Бир киши об-ҳаво бюроси ходимидан сўради:

— Айтинг-чи, сизларнинг берган маълумотларингиз ҳар доим тўғри чиқадими?

— Биласизми, жаноб, баъзан ҳафтанинг куни тўғри келмай қолади.

* * *

Болакай мактабга дарсини таёрламай келипти. Ўқитувчи бунинг сабабини сўрапти:

— Уйда ойим билан дадам жанжаллашганлари-жанжаллашган.

— Ойингни яхши биламан, — дебди ўқитувчи, — сенинг отанг ким?

— Улар ҳам худди шу масалада жанжаллашишади-да!

* * *

Ҳарбий қисмда.

— Зокировнинг отаси қазо қилипти. Унга ётиғи билан айтинг бирор кори-хол бўлмасин.

— Хўп бўлади, ўртоқ полковник.

Сўнг капитан аскарларни саф қилиб, буйруқ берипти:

— Кимнинг отаси ҳаёт бўлса, бир қадам олға! Ҳай, Зокиров, қаёққа суқуляпсан? Жойингда тур!...

* * *

— Буважон, нега қадимги юнонлар доимо ғалабани аёл тимсолида тавирлашган?

— Уйланганингда биласан, болам...

* * *

Ҳорғин эр уйга келиб, хотинига дебди:

— Ким қўнғироқ қилса ҳам, мени уйда йўқ дегин.

Телефон жиринглайди. Хотин дастакни олади.

— Эрим уйда!

Эри ўрнидан сапчиб туриб, телефон ол-дига келади.

— Мени "йўқ" дегин девдим-ку!

— Ҳовлиқмай қўя қол, жонгинам, сенга қўнғироқ қилганлари йўқ.

* * *

Эшик жиринглайди. Уй эгаси эшикни очмай сўрайди:

— Ким бу?

— Марҳамат, бир-икки сўм худо йўлига...

— Яхши, яхши эшикнинг тагидан узата қолинг.

Муассис: Ўзбекистон «Адолат» СДП Сиёсий Кенгаши

Бош муҳаррир вазифасини бажарувчи: Рустам АҲМАДАЛИЕВ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Дилором ТОШМУҲАМЕДОВА, Абдували ҒУЛОММАҲМУДОВ, Анвар ЖЎРАБОЕВ, Равшан ҲАЙДАРОВ, Турғунпўлат ДАМИНОВ, Каримжон РИХСИЕВ (Бош муҳаррир ўринбосари), Бобоқул ТОШЕВ, Рустам АЗИМОВ, Турғун ЭРГАШЕВ, Ўткир ЖЎРАЕВ, Муҳаммад РАҲМОН, Низомиддин НУРМАТОВ, Зоҳир ТЎРАҚУЛОВ

телефонлар:
Қабулхона-136-53-14.
Факс: (8.371) 133-41-89.
Сиёсат ва партия ҳаёти-136-55-96.
Хатлар бўлими — 136-55-64.
Маънавият, адабиёт ва санъат-136-55-64

МАНЗИЛИМИЗ:
700047, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигидан 016 рақами билан рўйхатдан ўтган.
Буюртма Г— 200,
Ҳажми—2 табоқ.
Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2

«Шарқ» нашриёт - матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.

Навбатчи — Бахтиёр ТОШНАЗАРОВ

Газета IBM компьютерида терилди.

Босишга топшириш вақти—

• Муаллиф фикри таҳририят нуқтаи назаридан фарқ қилиши мумкин. • Реклама ва эълонлар ҳаққонийлиги учун буюртма берувчи масъулдир. • «Адолат»дан кўчириб босиш фақат таҳририят рухсати билан амалга оширилади.
t Мазкур белги остида тижорат мақолалари чоп этилади. • Газетанинг сифатли босилишига босмахона масъул. • Қўлёзмалар эгаларига қайтарилмайди ва жавоб берилмайди. 1 2 3 4 5